

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr 10 . 1981 KOVC - MARCH 6 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE P.Q. H8P 1C4

30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

LENKIJOS NORMATUOJA MĖSĄ IR CUKRŲ

Lenkijoje įvestos mėsos ir cukraus kortelės, kad būtų mažiau perpirkinėjimo ir šlubuojanti ekonomija greičiau pagerėtų.

Pagrindinė mėsos norma suaugusiam - 3,5 kg. mėsos, mėsos produktų ar vištienos mėnesiui.

Paaugliai ir maži vaikai gaus mažiau, fizinį darbą dirbantys ir angliakasiai - daugiau.

Daugelis lenkų dėl to patvarkio yra patenkinti, nes darbininkų unija irgi siūlė tokį būdą pagerinti situacijai.

Kitas labai svarbus vyriausybės patvarkymas - kovoti su alkoholizmu, kuris irgi prisideda prie krašto ekonomijos griuvimo. Pakeltos kainos vodkai ir sumažintas krautuvų skaičius, kuriose parduvinėja alkoholinius gėrimus. Lenkijoje iš 12 ml. dirbančiųjų, 1,2 ml. yra girti kasdieną...

IRANAS UŽSISPYRĖS NENORI TAIKOS

Taikingo susitarimo viltys tarp Irano ir Irako išblėso. 7-ųjų islamiškųjų kraštų atstovų taikos siūlymai /iskaitant ir PLO/, buvo viešai atmetti aršųjų vadų Khomeini.

Nežiūrint, kad šie atstovai buvo išpūdingai sutikti Teherane ir atrodė bus galima konkrečiai tartis dėl taikos Persijos įlankoje, Khomeini netikėtai juos storžieviškai atstūmė. Khomeini buvo nepatenkintas, kad atstovai klausėsi islamo kraštų suvažiavimo Saudi Arabijoje prez. Hussein'o kalbos ir nebuvo užklaustas dėl Irako įsiveržimo į Iraką.

POPIEŽIUS GRĮŽO ROMON

Pop. Jonas Paulius II po 13 dienų kelionės Tolimuose Rytuose grįžo į Romą. Jį pasitikusiems pareiškė, kad labiausiai šioje kelionėje jį sujaudino Hiroshima ir Nagasaki miestų lankymas Japonijoje /tie miestai buvo paliesti atominės bombos 1945 m./.

JAV NUTARĖ REMTI EL SALVADORO JUNTĄ

Sov. Sąjungai, Kubai ir Nicaragui vis remiant El Salvadoro aršųjų kairiųjų kovas ginklais, JAV nutarė padidinti karinių patarėjų El Salvadoro laivynui iki 54 ir paremti juntą ginklais.

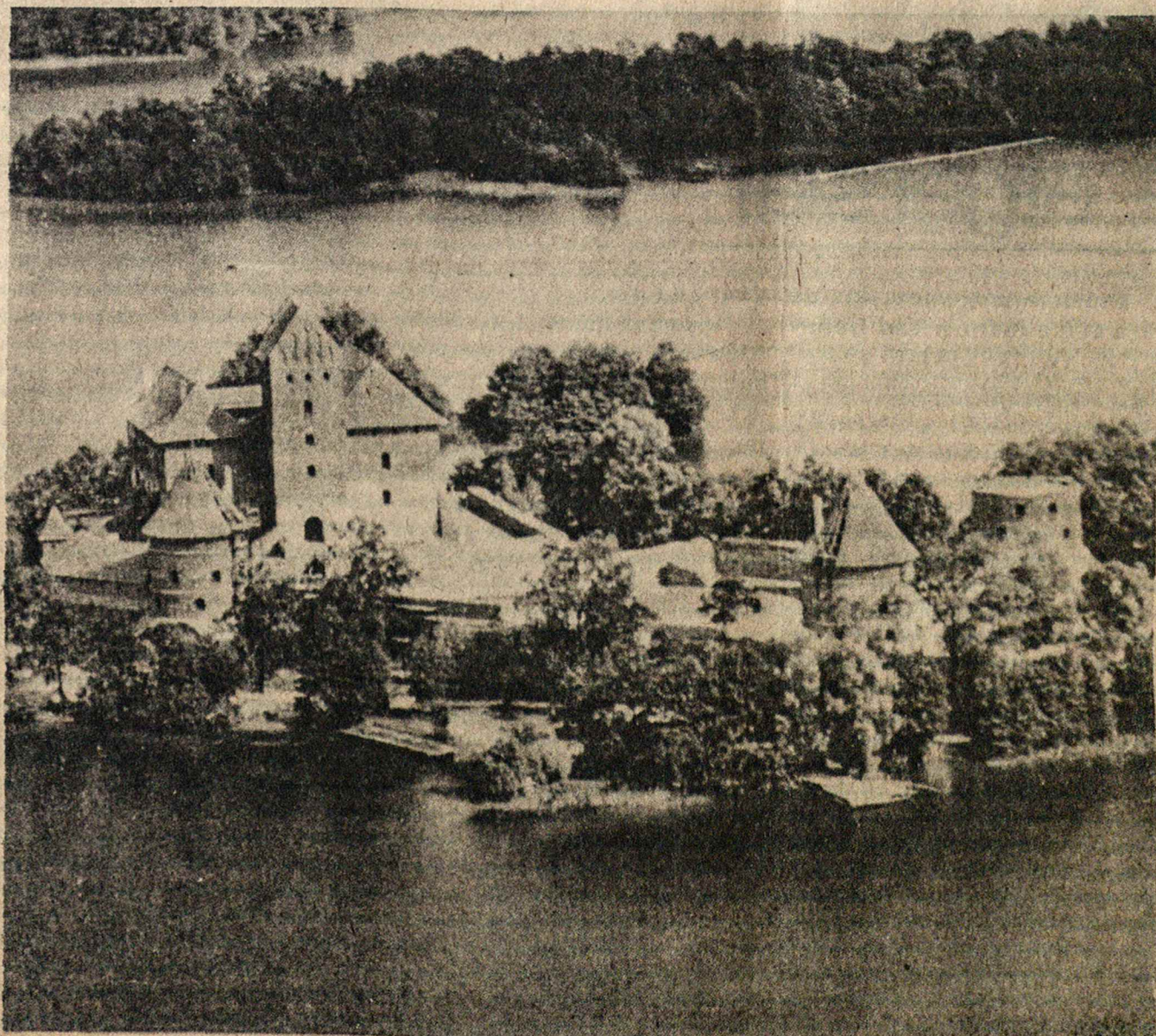
Junta yra nusikaltusi savo mažesniais negu kairiųjų žiaurumais ir permažai kreipia dėmesio į skurdžią

žemdirbių būklę. Todėl didelės simpatijos nebesusilaukia Vakaruose. Taip pat buvo prisibijota, kad JAV neįsiveltų į panašią situaciją kaip kad Vietname. Prez. Reagan'as užtikrino, kad to nebūsią. Būtų ramiau ir tikriau, jeigu jis būtų patiekęs jantai sąlygą pasirūpinti gyventojų skundais ir efektingai veikti.

Vos paskelbus paramą El Salvadoro vyriausybei, nustebino /o gal ir reikėjo tikėtis/ organizuoti protestai Kanados miestuose-Ottawoje, Montrealyje, Quebec'e, Toronte prie JAV pasiuntinių. KODĖL PRAEITA PRO ŠALI SSSR, KUBOS ir kt. PASIUNTINYS? Jos visos kišasi, nepagerindamos El Salvadoro gyvenimo ginklais ir kiršinimais. Jeigu jau taip rūpi padėti vargstantiems ir nepritarti besikišantiems - tai tada - demonstruoti prieš visų toje tragedijoje dalyvaujančių valstybių atstovų durų.

Civilinis karas tarp išsiūbavusių kairiųjų, dešiniųjų ir juntos vyriausybės trupų per paskutinius 14 mėnesių pareikalavo 13.000 žmonių aukų. Neskaitant sadistinių žiaurumų iš visų grupių "tvarkos" vykdytojas yra liūdniausia.

RESTAURUOTA TRAKŲ PILIS

/informuoja ELTA/

NAUJI NUTEISIMAI LIETUVOJE

Bruselyje leidžiamas USSR News Brief biuletenis savo 1981 m. pirmajame numeryje pranešė apie teismus Lietuvoje. Perna lapkričio 24 ir 25 d. LTSR Aukščiausias Teismas nubaudė Genę Navickaitę dviejų metų laisvės atėmimu, o Oną Vitkauskaitę - pusantros. Jos buvo sumintos pernai balandžio viduryje ir apkaltintos "sleikimu žinomai melagingų prasimanymų, žeminančių sovietinę valstybinę ir visuomeninę santvarką" /LTSR Baudžiamojo kodekso 199 str. pirmoji dalis/. Tikrasis jų dviejų "nusikaltimas" - Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos platinimas. /Pranešama, kad pernai spalio 22 d. išleistas 45-asis Kronikos numeris, kuris dar nepasiekė Vakarų/.

Lapkričio 25-26 d. LTSR Aukščiausias Teismas posėdžiavo Kaišiadoryse, kur buvo nuteisti Povilas BUZAS ir Anastazijus JANULIS. Ir jie apkaltinti LKB Kronikos platinimu, bet jiems pritaikintas 68-as straipsnis - "antissovietinė agitacija ir propaganda". Todėl Buzas 1,5 metų, o Janulis 3,5 metų bausmę turės atlikti griežto režimo lageriuose.

Vytautas ARBUTIS lapkričio 27-28 d. d. praeitų metų, Vilniuje buvo nuteistas kalėti 2,5 metų bendro režimo lageryje. Jam buvo pritaikintas 199-tas straipsnis - "sovietinė santvarką žeminančių melagingų prasimanymų skleidimas".

TRAKUOSE PAMINĖJO VYTAUTO DIDŽIOJO JUBILIEJŲ

Virš tūkstančio žmonių, per metų spalio pabaigoje buvo susirinkusi Trakuose paminėti Vytauto Didžiojo 550 m. mirties jubiliejų. Trakų bažnyčioje mišias atnašavo 6 kunigai. Saugumiečiai ir milicija švaistėsi miestelyje, motorinėmis valtimis patruliavo po Trakų ežerą, bet iškilmų netrukė. Anksčiau jie buvo išardę dalį medinio tilto, kad žmonės negalėtų nueiti į salos pilį.

Apie visa tai informuoja Bruselyje leidžiamas USSR News Brief /1981 m. nr. 1/.

Ar nepersitengia patys lietuviai - pakalikai? Atrodo, juk gana buvo patruliuoti, kam dar ardyti tiltą? Vis tiek žmonių buvo. Ar ta pilis nėra ir jų praeities dalis? /Red./.

KGB ATAKUOJA ESTŲ DISIDENTUS IR INTELEKTUALUS

Estijoje tebevyksta saugumo akcijos prieš disidentus ir maištingus intelektualus. Suimtas jaunas intelektualas

Viktor NITSOO. KGB kratė vieno žymiausių estų poeto Jaan KAPLINSKIO butą ir konfiskavo jo rankraščius /jis yra vienas iš 40-ies estų intelektualų pasirašiusių atvirą laišką protestuojant prieš estų rusinimą/. Valdžia pareikalavo, kad Tartu valstybinio universiteto dėstytojai atšauktų savo parašus po protesto laišku.

Šveicarų dineraštis "Neue Zuercher Zeitung" rašo, kad į estų disidentų rankas pakliuvo slapta 1978 m. gruodžio 19 d. kompartijos centrinio komiteto direktyva, kurioje išdėstyti rusų kalbos mokymo išplėtimo planai Estijoje iki 1984 metų. Maskvai nepatiko, kad per 1979 m. gyventojų surašymą tik 24% estų nurodė savo antrąją kalbą rusišką /palyginus su 29% 1970 m./. Nepatvirtintais pranešimais, pernai spalio mėn. į Taliną buvo atvykę sovietų KGB viršininkas, Juris Andropov'as, ir bematant atleido estų KGB vadovą Avgust Pork'ą.

VLADO ŠAKALIO IMIGRACIJOS BYLA

Š. m. vasario 4 d. Vladas Šakalis, lydimas inž. L. Griniaus, dalyvavo imigracijos-naturalizacijos apklausinėje, siekdamas politinio prieglobsčio teisių JAV-se. Palankaus sprendimo jo imigracijos prašymui reikia tikėtis kelių mėnesių bėgyje.

Grįžęs iš Ispanijos, Vladas Šakalis rūpinosi savo atsiminimų ruošimu ir darė pranešimus kai kuriose lietuvių bendruomenėse. Š. m. sausio 31 d. jis dalyvavo Amnesty International susirinkime, Washington'e, kur buvo pristatytas drauge su Tomu Venclova ir rusų disidentais.

Vasario 13-18 d. Vladas Šakalis ir Simas Kudirka praleis Los Angeles.

KUNIGAS ZDEBSKIS - PROVOKACIJŲ AUKA

Iš biuletenio USSR News Brief /1981, nr. 1/, cituoja - mos LKB Kronikos 45 nr. ištraukos, kur skelbiama, kad vėl saugumas persekioja kun. Juozą Zdebskį. Jam pernai, belankant ligonius, kelionėje nežinomomis priemonėmis jis buvo apdegintas. Į Kauno klinikas atvykę saugumiečiai norėjo jį patalpinti į venerologinį skyrių ir taip sukompromituoti. Draugams pavyko kun. Zdebskį iš Klinikų išgabenti. Dabar jis gydomas privačiai ir jo sveikata gerėja, nors labai nualinta širdis.

KONGRESO BIBLIOTEKAI REIKIA ETNINIŲ LEIDINIŲ

Kongreso biblioteka atsiuntė pranešimą Altui, kad nori gauti kaip galima daugiau leidinių apie etnines grupes. Tie leidiniai gali būti parašyti anglų ar kuria kita kalba. Biblioteka sutinka ir pirkti tinkamus leidinius.

Pranešti reikia: autorių, antraštę, leidėjo ir platinimo adresus, išleidimo metus, puslapių skaičių ir kainą. Adresas: Exchange and Gift Division, Ethnic Unit, Library of Congress, Washington, D.C. 20540

/ALTA/

IR SOVIETAI KARO NUSIKALTĖLIAI

Prof. dr. Ant. Musteikis atsiuntė Altui kopiją 1945 m. rugpjūčio 8 d. Londone, JAV, D. Britanijos, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos pasirašytos sutarties, kurioje aptariama kas yra karo nusikaltėlis ir numatoma tų nusikaltėlių teismo procedūra. Pagal to susitarimo nuostatus ryšku, kad karo nusikaltėliais reikia laikyti ne vien Ribbentrop'ą ir kitus vadovaujančius tuo metu nacius, bet taip pat ir Molotov'ą bei aukštuosius to meto Sovietų Sąjungos pareigūnus, kurie nusikalto taikai, kurie nusikalto deportacijomis, darbo vergų stovyklų įvedimu, kalinių žiauriu laikymu, privačios nuosavybės grobimu, nežmoniškais veiksmais prieš civilius gyventojus, persekiojimams dėl politinių, religinių įsitikinimų. Prof. Musteikis kelia mintį, kad jeigu JAV skyrė 2.3 ml. dolerių ir pasamdė 2C advokatų, kad ieškotų ir teistų karo nusikaltėlius, veikusių prieš žydus, reikia išplėsti akciją, kad ir Sovietų Sąjungos karo nusikaltėliai būtų traukiami atsakomybėn.

/ALTA/

SUVALKŲ TRIKAMPYJE LIETUVIAI VEIKIA

Suvalkų Trikampyje, Kreivėnų km. ant Apšakalnio praeitų metų vasaros pabaigoje Punsko mokyklos Kultūros D-ja surengė Vytauto Didžiojo 550 m. mirties sukakties minėjimą. Buvo uždegtas didžiulis laužas, šoko, vaišinosi, pravedė žaidimus.

Taip pat buvo suorganizuota išvyka į Eglinės pilialkalnį, kur inscenizavo pasaką Eglė, Žalčių Karalienė.

Mokslo metų pradžioje Punsko mokyklos ketvirtokai surengė "krikštą" 34-iesiems pirmokams, apšlakstydami juos vandeniu ir duodami pagal charakterį, pravardes. Jų surandami būdai laikyti savųjų papročių, nors ir užgožtiems, sukelia mummyse didelę pagarbą.

• Mirė Elena SKLĖRIENĖ praeito gruodžio mėn. gale, prie Stuttgart'o Vokietijoje. Palaidota Schorndorf'o kapinėse. Ji buvo dail. Kaje-saką Eglė, Žalčių Karalienė, tono Sklėriaus našlė.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlikimą Kanadoje!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Redaguoja Redakcinė Kolegija

Telefonas: (514) 366-6220.

Second Class Mail Registration No. 1957 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lehigh, P.Q. Published by The Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George Street, Lehigh, P.Q. Canada. H8P 1C4.

METINĖ PRENUMERATOS KAINA KANADOJE: \$14.00,
VISUR KITUR - \$15.00, RĖMĖJO - \$20.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

PASAULIO DIDIEJI JAVŲ AUGINTOJAI /Vienų metų derlius/

Įvairiuose kraštuose javų auginimo kiekis vidutiniškai imant, taip atrodo:

1. JAV - 251 mil. mtr. tonų
2. SSSR - virš 162 mil. m.t.
3. Kinija - virš 121 mil. m.t.
4. Prancūzija - 48 mil. m.t.
5. Kanada - virš 42 mil. m.t.
6. Indija - virš 42 mil. m.t.
7. Australija - 42 mil. m.t.
8. Argentina - apie 30 m.m.t.
9. Vokietija - 25 mil. m. t.
10. Brazilija - 24 mil. m.t.

P.S. Čia neįskaityta ryžių ir soya bean derlius.

Šiais metais javų derlius Europoje dėl liūčių yra mažas, palyginant su kitų gerų metų derliumi.

SSSR žmonių maistui ir gyvulių pašarui reikalinga apie 300 mil. m.to. Šiais metais rusai gal prikulsia apie 150 mil. m. t. įvairių rūšių javų?

Sovietams trūko mėsos, nuo 1918 metų. Trūksta ir dabar. Buvę ūkininkai, dabar kampininkai, iš pusės akro prasimaitina, augin -

dami 1 karvę, avių ar ožką, kelias vištas. Jie dalį net parduoda turguje. Sunkiausia su maistu miestų gyventojams, kurių dabar, pav. ok. Lietuvoje yra virš 40 %.

Kremliaus stasitika skelbia, kad kiekvienam jų piliečiui tenka virš 123 svarų mėsos per metus.

Tuo tarpu amerikiečiai suvalgo 245 svarus mėsos per metus.

SSSR planuoja šiais metais importuoti javų apie 50 mil. tonų. Kremlius likęs be draugų, turi daug problemų neatsilikti apsiginklaviame nuo Vakarų pasaulio, išmaitinti apie 260 mil. gyventojų ir remti viso pasaulio "sukilusias" tautas prieš kapitalistų. Propagandos tuščiaširdžiais per oro bangas ir per spaudą, Kremlius šių problemų neišspręs. Reikia alkaną papenėti, nuogą pridegti. Tam reikia darbo, technikos ir aukso. Pas save nesusitvarkę, tvarko kitus.

J. Klm.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laišškai, atgarsiai

NEVISAI SUPRANTAMI DALYKAI

Neretai skaitome mūsų spaudoje nusiskundimus, pastabas dėl lietuviškos veiklos silpnėjimo. Charakteringiausia bene yra tai, kad dažniausia tie almanuotojai nič nieko kito ir nedaro, kaip tik skundžiasi, priekaištuoja ir almanuoja. Psichologiškai tai yra sunkiai suprantamas dalykas. Praktiškame gyvenime irgi. Juk pav. jei kaimynas blogai stato tvorą, tai tiksliausia būtų ateiti jam į pagalbą ir praktišku būdu jam padėti tvorą gerai sukalti.

Reikia pasakyti, kad mūsų veikloje tokios pagalbos labiausiai ir trūksta. Jei bendruomenėse tokios pagalbos netrūktų, tai lietuviybės veikla niekad nesusiilpnėtų ir 2 psl.

niekad neišnyktų.

Pagrindinė tokių almanuotojų tema yra, kad jei kas ir daroma, tai daroma negerai. Netiksliai. Netaip "kaip turėtų būti daroma". Kitaip sakant, "taiso" žmogus automobilio karburatorių, nežinodamas kaip. Automobilis - kaip nėjo gerai, tai taip ir neina. O ar nebūtų tiksliau, vietoje almanavimo, kritikuojimo, parodyti, kaip reikia karburatorių pataisyti? Jei iš viso galima jį pataisyti. Daug dalykų mūsų veikloje nėra pataisoma, nes lietuviybė šiuose kraštuose mirksta svetimųjų jūroje. Mirksta ir miršta. Jei mūsų tautos pavergimas dar užsitęs tiek, kiek jau užsitęsė, tai bus dar blogiau. Ką tada almanuotojai pasakys?

Didelė almanuotojų klaida yra reikalavimas, kad lietuviybės veikla "švytėtų švytėtų". Kad organizacijos visada būtų pasiruošusios paduoti, o vis didėjantis jaunimas paroduoti, veikti, vis veržtis į priekį ir t.t. ir t.t. Betgi tokie pageidavimai nevisada realūs. Užsitęsę iš-eivijos metai, savo daro ir darys. Kas bus, kai veiklių lietuvių beliks tik saujelė? Ar tai reikš kad jau viskam galas, kaip to kad laukia rusiškas pakalikas "Gimtas Kraštas"?

Nieko panašaus. Lietuviybė dar gali būti gyvok bent vienas lietuvis bus gyvas. Ir šiandieną nėra tiek svarbu, ar kuri tautinė šventė bus išnešta iki padangių, ar ji bus atšvęsta kad ir kukliausiai, bet visų esamų lietu-

"PROLETARIŠKA" NAUJIENA

"Toronto Star" dienraštis įdėjo tokią nuotrauką - kalbasi SSSR ministeris Dobrynin'as su gen. Haig'u, JAV Valstybės Sekretoriu - Užsienio reikalų min., kurioje jis, atrodo, nepripažįsta privilegijų Dobrynin'ui statyti savo automobilį prezidentiniame garaže, į kurį jis įeidavo, išvengdamas žurnalistų klausimų.

Dabar Dobrynin'as turi statyti savo automobilį kartu su kitais diplomatais.

Seniai laikas...

Kairėje: Dobrynin'as su Haig'u

vių tarpe.

Neseniai mūsų spaudoje tilpo vienos šaunios lietuviškos sumanymas atgaivinti lietuviybės veiklą ruošiant veikėjams atitinkamus kursus... Atsiet, pamokysime senelius kaip vadovauti valdyboms, kaip gražiai atsistoti į priekį pasakyti kurį žavingą pamokslą ir t.t.

Faktas yra tas, kad po tiek veiklos metų nėra tokio lietuvių ar lietuviškos kuriam tokie kursai būtų reikalingi. Reikalinga ne kursai, bet visų kitų lietuvių parama, jei kuris mūsų imasi kokio nors lietuviybės darbo, sakysime, kad ir pabūti valdybos pirmininku, pirmininke. Jei paramos nebus, tai ir stebuklingas žmogus nieko nepadarys. Dar blogiau įvyks kai tokią veiklą kas nors pradės spau-

doje kapoti, riknuoti, taisyti, aimanuoti dėl kiekvienos smulkmenos.

Neturiu tikslo šiame rašinyje statyti pavyzdžių mažą lietuvių bendruomenę St. Catharines, bet yra faktas, kad šioje bendruomenėje nėra "mokyty ir nemokyty" lietuvių, bet yra visi broliai ir seserys. Ko vienas nemoka - moka tai kitas! Ką vienas nesugeba padaryti - visad į pagalbą ateina kitas. Jei į valdybą negali įeiti vienas, tai įeina kitas, nes žino, kad jam visada ateis pagalba, jei to reikės. Tad yra todėl kad čia visi žino, jog į kurią nors valdybą vistiek įeiti reikės. Toks čia yra lietuvių pasiektas solidarumas, kad ir aukų sudėjimo atžvilgiu kuriam nors svarbiam reikalui, ši bendruomenė pagal galvų skaičių netik gali būti bet ir yra pirmoje vietoje visoje išeivijoje.

Šita bendruomenė niekad nemano išnykti iš lietuviybės darbo - veiklos, nes žino kad tam nėra reikalo. Nėbėra didžiųjų renginių, bet yra kuklesni. Nėbėra gausaus organizuoto jaunimo, tai veikia pavieniai tie, kurie dar gali veikti. Už jų nugaros visados stovi suaugę. Juos pagiria, padeda, kur reikia.

Kiekvienas tautinis minėjimas yra šioje bendruomenėje atšvenčiamas tiksliai ir reguliariai. Jei nebebus žmonių tokiems minėjimams plačiu mastu - užteks susikaupimo, atitinkamo žodžio pamaldų metu. Bet jis bus. Taigi, St. Catharines lietuviai yra pasiruošę ilgam "tvirtovės apgulinui". Tol, kol Lietuva bus laisva.

Suprantama, nevienam šitoks rašymas atrodo tuščias pasigyrimas. Bet tai greit

čiau yra ženklas, kad lietuviybės veiklai kol kas dar nėra jokio reikalo šlubuoti. Veikiant galima gyvuoti dar daug metų. Kanados Krašto Bendruomenės suvažiavimo metu Montrealyje irgi iškilo klausimas, ar mažosios bendruomenės privalo "girtis". Atsiet, suvažiavime daryti ilgus pranešimus apie savo veiklą. Girdi, ar neužtenka to, kas jau rašoma korespondencijose?

Paaiškėjo, kad pranešimai yra būtini, nes suvažiavimai, pasirodo, nekažką svarbesnio ir turi aptarti. Kas gi yra svarbesnio, kaip bendruomenių - apylinkių veikla? Beveik tai ir paklausė dalyvavę PLB ir KLB pirmininkai. Ir ištikrųjų: ką gi esmėje svarbesnio aptaria kad ir didžiausią lietuvių suvažiavimai?

Apylinkių - bendruomenių veikla yra kaip celės lietuviškos veiklos kraujuje. Tai veiklai reikia padėti, ją kelti, tuo padrinant veikėjus, o ne kapoti be atodairės botagais.

Neretai mes į aukštybes iškeliame asmenį nutapiusį eilę gerų paveikslų, sukūrusį eilę muzikinių gerų veiklų ar parašiusį eilę gerų knygų, bet gi šie dalykai yra daugiau malonus asmeniškas žmogaus talentas. Kaip reikėtų bepagerbti tuos lietuvius, kurie metai iš metų verčia dirvonų velėnas tam, kad lietuviybė išliktų gyva? Tokių yra daug ir apie juos nekalbame. Tenebūnie nė vie - no lietuvių, neišjungusio kad ir į mažiausią lietuviybės veiklą.

S. Šetkus

• Kol dėl takelio nepamesim kelio - veiksime, tikėkimės, visi dar ilgai ir darniau..... NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Canada

Kodėl jūs čia gyvenate?

Gal jūs esate čia gimę,
Gal ir ne.

Bet jūs gyvenate čia nes
jūs ar jūsų protėviai pasirinkote
Kanadą todėl, kad čia atsiveria
daug galimybių kiekvienam.

Kraštas, laisvės ir galimybių
kraštas, kuris priima
ir gerbia žmones visu
rasių, religijų, ir kultūrų.

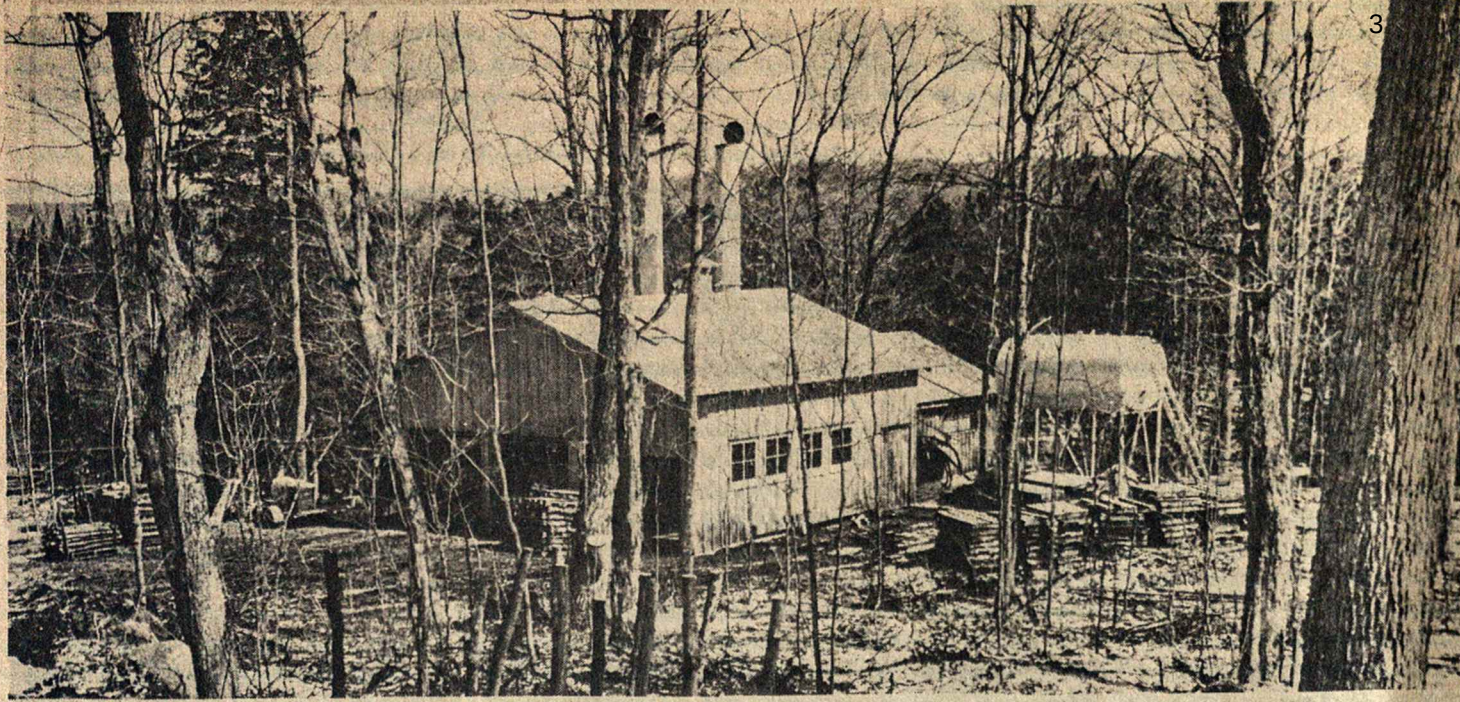
Štai kodėl mes esame kanadiečiai.

Multiculturalism

Canada

Honourable Jim Fleming
Minister of State
Multiculturalism

Honourable Jim Fleming
Ministre d'Etat
Multiculturalisme

Klevyne - surinkimo punktas, virtuvė, kur sula garinama ir gaminamas moderniais įrengimais sirupas.

KLEVŲ SIRUPO IR CUKRAUS PRAMONĖ

Pavasaris prasideda, ir medžių kamienais pakyla sultys. Ypač klevų sultys yra mėgiamos šiaurinėje Europoje ir šiame kontinente. Seniau ir Lietuvoje pragręžus klevą liemenį, prisi-varvindavo gėrimo, bet beržų sula būdavo labiau mėgiama ir daugiau gaudavo sulos iš beržų.

Cukriniai klevai, kurių ypač apstu Š. Amerikos kontinente, pasižymi dideliu cukringumu.

Klevo sirupas, sutirštinta klevų sula, gaunamas gari-nant. Iki 1 galiono skysčio svoris pasiekia 11 svarų. Iš

35-50 gal. sulos priklauso - mai nuo cukringumo, gauna-ma 1 galionas sirupo.

Be cukrinių medžiagų bei vandens, sirupe randama šiek tiek proteino, amino rūgščių, ir kt. neorganinių medžiagų mažais kiekiais.

Klevų sula ir cukrus JAV-se žinomas jau nuo 1634 m. Vietiniai gyventojai-indėnai naudojo klevų sultis.

Ankstyvą pavasarį minėtų klevų liemens žemutinėje dalyje, apie 1 m aukštyje iš-gręžiamos 5 cm gylio 1-3 skylės ir ties jomis pakabi-nami indai sulai sutekinti. Klevai parenkami nejaunesni

kaip 40 metų. Iš vieno me-džio gaunama iki 20 galionų sulos. Sula teka nuo vasario vidurio iki balandžio vidurio. Stipriausiai teka dienos me-tu.

Klevo sulos pramonę ypač išvystė Quebec'o provincija, taip pat dar gamina Ontario, N. Brunswick ir Nova Scotia provincijos.

JAV-se didžiausią klevų sirupo ir cukraus pramonę išvystė Vermonto ir New Yorko valstijos. Ameriko-je ir Kanadoje auga visos 114 rūšys klevų, dalis jų cukrin-gosios.

KOVO MĖNESIO

ROMANTIKA -

Abi nuotraukos -
MINISTRY OF
AGRICULTURE
AND FOOD

/Informacijos centras
Guelph/.

Huntsville klevininkas Ian MacLachlan-kairėje- Ontario duoda paragauti sirupo Agrikultūros ministeri - jos specialistui John Butler.

K A U N A S

CENTRINIAI
PAŠTO RŪMAI
LAISVĖS
ALEJOJE

1940. VI. 15 d. - Kauną okupavo Sovietų Rusijos kariuomenė. 1941. VI. 25 d. - jį užė-mė Hitlerinės Vokietijos kariuomenės daliniai ir 1944. VIII. 1 d. - vėl Sovietų Rus-ja. Kaune telkėsi nepriklausomybės laikais žymios spaustuovės: Spindulys, Žaibas, Varpas, Viltis ir geras pustuzinis leidyklų.

Žydai Litografinėj Pramonėj Lietuvoje

I-jo Didž. karo įtaka Europos Valstybių
santvarkos sistemai.

/ pabaiga /

Litografiniai gaminiai ir finansiniai
sunkumai

Beveik visų ūkinių šakų gamybinės ir prekybinės įmonės nepriklausomybės pradžioje buvo išimtinai žydų rankose. Tik vėliau, laikui bėgant, dalis ūkinio sektoriaus perėjo į lietuvių rankas. Įmonėms buvo reikalinga spalvota spauda - reklama gaminiams. Plakatai, banderolės, etiketės, dėžutės. Kadangi įmonių savininkais buvo žydai, tai analo-giškai natūralu laukti, kad ir žaliavų centrai aptarnauja spaudą, susikoncentravo irgi žydų rankose. Naujai lietu-viškai įmonei pramušti tą kietą žiedą, buvo labai sunku. Iš vienos pusės iš žydų pramonininkų ir prekybininkų ne-buvo galima gauti darbų, iš kitos pusės, už popierį, dažus ir chemikalus buvo reikalaujama mokėti grynais pinigais. Niekio kreditan.

Tuo laiku Lietuvoje buvo praktikuojami trumpalaikiai (3 -6 mėnesių) vekseliai. Verslininkas už atliktą darbą mo-kėjo vekseliu, t. y. teisiniu pažadu realizuoti tą skolą po 3 -jį ar 6-į mėnesių pinigais. Tuo tarpu darbininkų algoms mokėti bei išgyti spaudai reikalingų fabrikatų ar pusiau fabrikatų, reikėjo grynų pinigų. Tekdavo vekselius diskon-tuoti bankuose ir mokėti diskonto mokestį - nuošimtį, ku-rį bankai apribodavo diskontuojamą sumą. Lietuvos Ban-kas imdavo 2% nuo diskontuojamos sumos, Kooperacijos Bankas - 6%-8%. Išėmus leistą diskonto kontingentą lie-tuviškuose bankuose, tekdavo dažnokai kreiptis į Brauno Banko Namus Kaune. Šio banko savininkai buvo žydai. Jų diskontuojamo vekselio mokestis svyravo tarp 18-kos ir 30-ties nuošimčių.

Litografijos "Pressa" ryšiai su žydais.

a) Gamybiniai ryšiai: Mūsų įmonė turėjo tris pastovius gamybinius ryšius su 3 smulkiais žydų verslininkais - Brenerio vaisvandenų gamykla Utenoje ir dviem saldainių dirbtuvėlėm Vilkaviškyje. Ryšiai su jais buvo artimi ir ko-rektiški. Atsiskaitymas laiku - be jokių nesusipratimų.

b) Prekybiniai ryšiai: Prekybiniai ryšiai buvo platesnės apimties, negu gamybiniai. Įmonės veiklai buvo reikalin-gas popieris, dažai ir chemikalai.

Popieris.

Kaune buvo du popieriaus prekybos urmo sandėliai. Abu žydų rankose. Vienas Zelcerio, kitas Faino, vienas prie-šais kitą Vilniaus gatvėje, netoli Katedros. Ryšiai su jais buvo korektiški, tik niekad mums neparduodavo kreditan, gal tik į nepriklausomybės pabaigą. Abiejuose sandėliuose kaina ta pati. Iš to tektų padaryti išvadą, esama rinka su-teikė abiem užtenkamai pajamų ir konkurencija nebuvo reikalinga.

Kylant karo debesims Europoje, Zelceris likvidavo sa-vo sandėlį ir išvyko į Palestiną /dabartinį Izraelį/. Kas at-sitiko su Fainu, nežinau.

Nuo 1935 metų Akc. B-vė "Maistas" visus savo spal-1981. III. 6

votus darbus, ypatingai eksportuojamiems į užsienį ga-miniams, pradėjo spausdinti mūsų įmonėje. Tam tikslui buvo reikalingas aukštos kokybės kreidinis popierius. Ma-no tėvas vedė derybas ir su Zelceriu, ir su Fainu už-pirkti didesnį popieriaus kiekį ir laikyti jį sandėliuose. Tuo pačiu norėjo gauti nuolaidą kainoje. Nepavyko susitarti. Nuvažiavo į Rygą ir iš Bregmano popieriaus fabriko nu-pirko du prekinis vagonus kreidinio popieriaus. Temokė-jo tik 40% Zelcerio ar Faino prašomos kainos.

Dažai.

Labai draugiški ir malonūs santykiai buvo su dažų atsto-vu I. Salmatu Kaune. Savotiškai su juo susipažinome. Akc. b-vė "Tilka" Kaune, Šančiuose buvo didžiausias ir geriau-sias ir finansiškai pajėgiausias saldainių ir šokolado fa-brikas Lietuvoje. Mes vis mėgindavome gauti iš jo darbų, tačiau nepavykdavo. Kartą pakartotinai ten nuvykus, teko susipažinti su fabriko vyr. buhalteriu Salmatu, kuris mums parūpino nedidelį užsakymą. Džiaugėmės pralaužę ledą "Tilkoje".

Jaunas, gražus, inteligentiškos išvaizdos Salmatas po poros dienų prisistatė į mūsų įmonę. Pasisakė esąs di-delio, gerai žinomo Vokietijos dažų fabriko generaliniu atstovu Lietuvai. Kartu atsinešė dažų katalogą. Užsakė-me dažų, užsimezgė ryšiai, retkarčiais gaudavome iš "Tilkos" darbų.

Gana greit po mūsų susipažinimo Salmatas vedė Finkelš-tėnaitę iš Mariampolės. Jo žmonos brolis persikėlė į Kau-ną ir pradėjo pas Salmatą dirbti. Prekyba klestėjo. Salma-tas apleido "Tilką" ir atsidarė savo dažų bei kitokių spau-dos reikmenų kontorą "Printatorius" Mickevičiaus g-vė 11. Deja, tarp jo ir žmonos brolio iškilo kažkokie nesusipra-timai. Finkelšteinas iš Salmato prekybos kontoros išėjo ir įsigijo kito Vokietijos dažų fabriko atstovybę. Mes pirk-davome ir iš jo, bet daugiausiai iš Salmato.

Aš nežinau, ar nacionalsocialistinė Vokietijos valdžia, ar patys žydų prekybos atstovai nutraukė prekybinius ry-šius. Ir Salmatas ir Finkelšteinas gavo Anglijos dažų fa-briko atstovybes. Europos padangę niukėsi. Prasidėjo karas, atėjo Lietuvos okupacija, įmonė tapo nusavinta ir mūsų ryšiai su Salmatu ir Finkelšteinu nutrūko.

Harmoningas bendradarbiimas.

Gal charakteringiausiu žydų ir lietuvių litografijų savi-ninkų bendradarbiavimo pavyzdžiu buvo naujų lietuviškų pasų atspausdinimas.

Berods, apie 1935 m. Lietuvos vyriausybė nutarė at-spausdinti naujus vidaus pasus ir su jais pakeisti turimus. Vidaus pasų reikėjo atspausdinti virš trijų milijonų ir apie 150. 000 atspausdino naujų užsienio pasų. Vyriausybė pa-skelbė naujų pasų projekto konkursą. Jį laimėjo dail. Vi-lius Jomantas. Tada buvo paskelbtas pasų atspausdinimo varžytinės.

Aš manau, kad beveik visos litografinės įmonės buvo tom varžytinėm suinteresuotos. Tačiau nė viena paskirai nepajėgtų tokio stambaus darbo atlikti. Gal "Spindulys". Bet ir jis turėjo nuolatos eilę valstybinių užsakymų ir ne-galėtų savo specialistų bei spausdinimo mašinų atitraukti tam darbui. Matomai, žydų įmonių savininkai tarpe savęs susitarė ir į varžytines iškijo "Bekara" - "Kartonaž". (Tos dvi įmonės prieš porą metų susijungė). Iš lietuviškų įmonių pretendavo "Pressa". Bet ir ji negalėjo viena to darbo atlikti, nes neturėjo reikiamo kapitalo garantijai ir patalpų. Tada buvo įtraukta pasitarimams koop. b-vė Spau-dos Fondas. Spaudos Fondas turėjo savo mažą spaustu-vę ir nuomavo dideles patalpas buv. Tilmano fabrike, Grun-waldo g-vėje, Tarp tų trijų įmonių vyko pokalbiai ir dery-bos. Prieita susitarimo. Spaudos Fondas parūpina patal-pas, Bekara - Kartonaž suteikia reikiamas mašinas, o Pressa savininkas yra techniškai atsakingas už pasų at-spausdinimą ir pagaminimą galutinio produkto. Jis turi su-verbuoti reikiamą technišką ir pagelbinį personalą tam darbui atlikti. Užsakymas buvo gautas. Darbas tęsėsi tris ketvirtis metų ir viskas buvo atlikta pavyzdinčiai.

Užbaigus darbą Bekara - Kartonaž mašinų neišsivežė, bet pardavė Spaudos Fondui. Tuo būdu atsirado 3-čia lie-tuviška spalvotos spaudos įmonė.

Apie 1935 m. du žydų tautybės specialistai apleido Mar-golio įmonę ir įsteigė Kaune, senamiesty, nuosavą lito-grafiją.

Mašinų remontas.

Visos litografinės įmonės Lietuvoje tuo metu naudojo plokščio spausdinimo mašinas. Vakarų Europoje ir šiau-rės Amerikoje tų mašinų jau nebegamino (jieėjo prie off-setinio spausdinimo), todėl ir dalių joms negalima buvo gauti. O mašinos veikiant, dalys dėvisi ir jas reikia keisti.

Kaune, Jonavos g-vėje, beveik priešais "Makabi" spor-to aikštę veikė naujai, moderniškom mašinom aprūpinta, žydų "Orto" organizacijos amatų mokykla. Ji, matomai, jau tada ruošė aukštų kvalifikacijų žydų amatininkus būsi-mai Izraelio valstybei. Toji mokykla, pagal užsakymus gamino naujas mašinų dalis. Turėjo turėti gerus inžinie-rius, instruktorius, nes pagamintos dalys buvo iš to paties metalo mišinio ir puikiai preciziškai ištektintos.

Pabaiga.

Nusavintoms spaudos įmonėms administruoti Sovietai įsteigė Poligrafijos Trestą. Jame dirbo nemažai žmonių, tarpe jų daug žydų tautybės, jų tarpe buv. įmonės savini-nkas Beregovskis jun. Aš buvau laikomas gana geru spau-dos žinovu. 1938 m. akc. b-vės "Maisto" valdyba, dail. A. Tamošaičiui pasiūlęs parinko mane suorganizuoti ir vesti jų b-vėje skardos spausdinimo įmonę. Tam tikslui metams numatė siūsti mane į Angliją, Vokietiją ir Čekoslovakiją susipažinti su tos rūšies spauda. Kilęs karas tą planą su-trukdė.

Be spaudos specialybės turėjau sėkmingą gimnazijos ir universiteto išsilavinimą. Be to, žodžiu ir raštu mokėjau kelias kalbas. Niekados nepriklausiau jokiai politinei ar akademinėi organizacijai. Tačiau Poligrafijos Trestas manęs niekados nepasigėdo...

ANTANUI RUDŽIUI 70 METŲ

Didžiojo lietuvių patrioto Antano Rudžio motto: "Vie-
nintėlė ir didžioji garbė yra
dirbti TĖVŲ ŽEMEI ir JĄ
mylėti".

Jo meilė Lietuvai yra nuo-
širdi ir tyra, taip kaip ir jo
draugės žmonos, kuri neat-
silieka nuo lietuviškos veik-
los, visad pirmose gretose.
Šiuo metu Marija Rudienė y-
ra BALF'o pirmininkė.

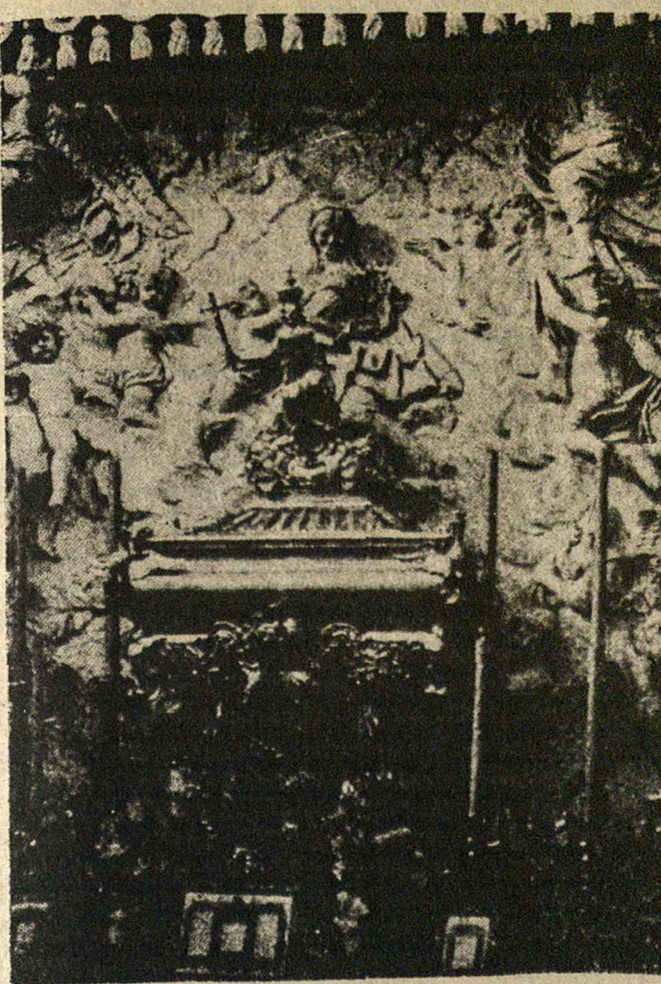
Inž. Antanas Rudis yra gi-
męs JAV-se prieš 70 metų.
Jis yra savininkas milijoni-
nės vertės metalo fabriko,
Biznis vyksta sėkmingai, ku-
riame įdėta daug sumanumo
ir darbo. Niekur doleriai,
kaip lapai nuo medžio ne-
krinta.

Mylėdamas Tėvų žemę Lie-
tuvą, inž. A. Rudis savo bran-
gaus laiko dalį ir poilsį yra

paskyręs Lietuviai Tautai.
Daug amerikonių lietuvių
praturtėjusių užmiršta "ma-
melės gimtinė". Inž. A. Ru-
dis yra lietuvių pavyzdžiai.
Man jis atrodo kaip LIETU-
VOS PREZIDENTAS ČIKA-
GOJE, ar nepaprastas įga-
liotas ministeris Lietuvai.
Kartą jis mane užkalbino
Čikagoje, kai sužinojo, kad
aš iš Kanados.

Inž. A. Rudis jau nuo 1943
metų ALTO valdyboje, 1955
m. Prekybos Rūmų pirmi-
ninkas, 1953 — 54 m. Lietu-
vių Bendruomenės Taryboje,
BALF'o direktorius, ALRK
direktorius. Įvairių klubų,
d-jų narys, p-kas, macena-
tas, spaudos, mokyklų rė-
mėjas ir t.t. Turėjo net
"Lietuvos Forumo" radio va-
landėlę apie 10 metų. Anta-
nas ir Marija suruošdavo žy-
miems politikams priėmi-
mus, kur būdavo diskutuo-
ma Lietuvos laisvės byla ir
kt. M. ir A. Rudžiai yra nuo-
latiniai svečiai Baltųjų Rū-
mų. Ilgiausių metų sukaktu-
vininkai!

J. Karka, Toronto.

Šv. Kazimiero karstas Vilniaus Katedros
Koplyčios altoriuje.

Dešinėje-

Šv. Kazimieras - trirankis paveikslas

/Venerabilis Icon iš Vilniaus koplyčios altoriaus, su sidabro dangų/.

ŠV. KAZIMIERAS IR VILNIUS AMŽIŲ SŪKURIUOS

D. N. Baltrukonis
/pabaiga/

Neramus, visdėlto, buvo šv. Kazimiero ir kitų Lietu-
vos valdovų išsėjimas Vilniaus katedroje. Jau 1530 m.
miestą nusiaubęs gaisras palietė ir katedrą, kuri nuo
ugnies gerokai nukentėjo. Panaudojant tas pačias sie-
nas, ji atstatoma renesansiniu stilium vietoje gotiško.
Tačiau 1610 m. kitas, dar didesnis gaisras siautė Vil-
niuje. Šį kartą katedra dar daugiau nukentėjo. Nuo-
staba, kad ugnies nepaliesta teliko viena koplyčia, ku-
rioje ilsėjosi šv. Kazimiero palaikai. Kas atsitiko su
Vytauto Didžiojo karstu šio gaisro metu - iki šiol tebėra
paslaptis.

Katedrą beveik iš naujo atstatinėjo net trys archi-
tektai - du italai ir vienas flamandas - P. Dankoers.
Italas V. Polis vykdė katedros priekio ir centrinio kor-
puso darbus, atstatęs katedrą vėl renesansiniu stilium,
tik priekį pridėdamas 2 kampinius bokštus. Jis savo
darbus užbaigė apie 1632 m. Tuo pačiu laiku kitas italas
C. Tencalla vykdė visiškai naujos šv. Kazimiero ko-
plyčios statybą pietinėje katedros pusėje, kai tuo tar-
pu flamandas P. Dankoers - kitoje šiaurinėje pusėje -
kitą puikią Valavičių Koplyčią. Abi koplyčios tarsi ,
lenktyniavo savo grožiu ir prabanga, tačiau C. Tencal-
la, statoma šv. Kazimiero sarkofagui, viršijo aną
Valavičių didikų koplyčią. Prie šv. Kazimiero kopy-
čios statybos ir vidaus užbaigimo dirbo visa eilė geriau-
sių Europos meistrų ir skulptorių. Vidaus sienoms
buvo vartojamas juodasis marmuras. Jų nišose atsisto-
jo gyvo dydžio karališkosios figūros. Skliautų kar-
nyžai inkorporavo žmogaus visą kūrybinę fantaziją, ką
tik buvo galima išreikšti gipse. Visa tai buvo karūno-
ta puikuliu kupolu, iš kurio žiedu išrikiuotų langų žem-
myn sklinda dangiškoji šviesa. Koplyčios sienas puo-
šia italo Del Bene freskos, vaizduojančios kai kuriuos
stebuklus, įvykius prie šv. Kazimiero karsto prieš jo
beatifikaciją 16C2 m. Koplyčios centrinės sienos fone
įrengtas nepaprastai puikus altorius, o virš jo sienoje,
- sarkofagas šv. Kazimiero karstui priimti. Virš sarko-
fago į dangų kyla cherubinų lydimas Dievo Motina. Jos
veide spindėjo dieviškos meilės žvilgsnis, nukreiptas
į šv. Kazimiero karstą žemiau. Pačiame viršuje, dvie-
jų angelukų laikoma - D. L. Kunigaikščio karūna.

Kai visas paskutinis architektūros ir meno žodis bu-
vo ištartas tais 1636 m., per Vilnių ir visą D. Lietuvos
Kunigaikštiją nuvilnijo didžiosios šventės ir iškilmų
bangos. Vilniuje, visose miesto dalyse vyko didžiulės
procesijos. Šv. Kazimiero sidabrinis karstas buvo ofi-
cialiai padėtas naujutėjęje auksu, sidabru ir marmuru
žėrinčioje koplyčioje. Šventinės iškilmės buvo tęsiamos
ir toliau, kai iš Romos atkeliavo žinia, jog šv. Kazimie-
ras popiežiaus Urbano VIII-jo buvo paskelbtas vyriausiuoju
Lietuvos patronu - globėju, šalia šv. Jurgio ir šv.
Mykolo. Vilnius ir visa Lietuva pergyveno iki šiol
nepatirtą dvasinį pakilimą, nepaprastą tautinį entuziaz-
mą ... Deja, tas nepeprastas euforijos laikotarpis
truko, palyginant, gana trumpai. Rytų padangę vis
labiau niukė juodas negandos debesys. Rytinės D. L.
Kunigaikštijos sritis vis stipriau ir nuožmiau ėmė
spausti Maskvos carų armijos. Ligi šiol Lietuvos ka-
riuomenė sėkmingai atmušinėjo virš 15C metų vykusius
Maskvos antpuolius. Lietuvos karžygiai, vedami Goštau-
tų, Radvilų, Sapiegų, Pacų ir kitų didvyrių, laimėjo di-
džius mūšius prie Polocko, Oršos, Smolensko ir kitur.
Deja, lietuvių narsa galėjo tesėti tik tiek. Neišvengia-
mas likimas padarė savo. Nuolatinuose mūšiuose kri-
to ir Lietuvos didvyriai. Retėjo jų pulkai. Maskvos
hordos prasilažė pro paskutines tvirtoves ir lygtva-
4 psl.

nas, pasipylė per Rytines D. L. Kunigaikštijos žemes ir
pasiekė jos sostinę - Vilnių... 1655 m. Vilniaus gyny-
binės sienos buvo tirštai apgultos gausių Maskvos
vandalų gaujų. Neatlaikė narsiai ginamos miesto sienos
nei rūpestingai įrengti artilerijos bastionai sostinės ry-
tiniuose pakraščiuose. Po aršių mūšių rusų gaujos pa-
galiau prasilažė pro miesto vartus ir sienas. Miestas
negesinamas degė keltą dieną. Vilnius ir Lietuva pirmą
kartą pajuto sunkią Maskvos okupantų leteną. Net 6 me-
tus rusai plėšė ir niekino Lietuvos sostinės šventoves,
jos kunigaikščių puikiuosius rūmus, jų amžino poilsio
vietas. Vilniaus katedroj vaitojo Vytauto Didžiojo kaulai,
gulėdami kažkur katedros požemiuose, gal jau pelenais
pavirtę, negalėdami savo tautai niekuo pagelbėti...

Vytautas Didysis, laimėjęs didžius mūšius prie Žal-
girio ir išplėtęs Lietuvos garsą ir didybę nuo Maskvos iki
Juodųjų Jūrų - dabar buvo trypiamas niekšingų vandalų
nuo Maskvos...

Tik šv. Kazimieras išvengė betarpiško Maskvos gau-
jų išniekinimo. Jo sidabrinis karstas buvo laiku iš Vil-
niaus išvežtas ir nuo priešų paslėptas.

Po ilgai trukusio Lietuvos kariuomenės apgulimo,
pavyko sosotinė vėl išvauduoti. Liūdnai atrodė išlaisvin-
tas Vilnius. Abi pilys stovėjo išdegtos jose besiginan-
čių rusų. Daugelis bažnyčių, didikų rūmų, universiteto
pastatų rasta išniekintų, išdegtų, apiplėštų... Prieš
tai, gudriai ir rūpestingai katedros požemių labirintuose
užmūrytų Lietuvos didikų ir karalienių karstų Maskvos
barbarams surasti ir apiplėšti nepavyko!

Sekė skausmingi sostinės žaizdų gydymo ir atstatinė-
jimo pokario metai. Miestas vėl ėmė puoštis atnau-
jintais ar ir visai naujais rūmais bei bažnyčiomis. Jų
tarpe, Vilniaus išlaisvintojas Mykolas Pacas pastatė di-
džiausią ir gražiausią vėlesniojo baroko paminklą - šv.
Petro ir Povilo bažnyčią, Antakalnyje.

Iš slėptuvių atgal sugrįžo į koplyčias tautos brangių-
jų asmenų karstai, jų tarpe ir šv. Kazimiero. Deja, ne-
ilgam. Sekančio 18-jo šimtmečio pradžioje prasidėjo
šiaurės Karas. Lietuvą užplūdo nauja švedų invazija. Vil-
nius vėl pavojuje. Vėl reikėjo skubiai slėpti sostinės
šventovių Relikvijas, jų tarpe ir šv. Kazimiero sidabri-
nį karstą.

Netrukus - ir vėl dar kitokia nelaimė. Vilnių pasiekė
visoj Europoj siautęs maras. Teigiama, kad sostinėje, po
šios baisios epidemijos, gyventojų teliko mažiau, nei pu-
sė... Po to vėl gaisrai...

Taip visokių negandų engiamas Vilnius pasiekė 18-jo
šimtmečio vidurį. Lietuvos-Lenkijos dirbtinė valstybė
užgriuvo vis didesnės nesėkmės. Vidaus suirutės, vis
didėjančios lenkų magnatų saualės vedė Lenkiją, o
kartu ir Lietuvą, į neišvengiamą pražūtį....

Tuo tarpu Vilniuje - vėl nauja gamtos nelaimė. 1769
m. virš miesto siaučiant didžiulei audrai, tarp kitų
nuostolių, nugriūva vienas katedros bokštas, padaryda-
mas rimtų pažeidimų visam pastatui. Po nuodugnių ap-
žiūriniųjų, buvo nutarta katedrą visiškai perstatyti.
Pravestame konkurse laimėjo jaunojo larchitekto, Lie-
tuvos liaudies sūnaus nuo Kupiškio, projektas. Čia su-
spindėjo Lauryno Stuokos Gucevičiaus - architekto geni-
jus. Katedros atgimimo darbus jis pradėjo 1777 m. Sa-
vo projekte, genialusis lietuvis katedros išorę radika-
liai pakeitė. Išmintingai išsaugodamas dviejų barokinių
koplyčių /šv. Kazimiero ir Valavičių/ stilių, visą an-
samblį apvilko nauju NEOKLASIKINIŲ apsiaustu. Kated-
ros navose tebeliko senosios /Vytautinės/ kolonos - pilio-
riai, remiantys barokinius skliautus. Gi katedros prie-

kį bei šonus papuošė puikiais Dorėnų kolonomis. Po-
žemiai, išskyrus išorinius pamatų atkasimo ir sutvir-
tinimo darbus, liko taipgi mažai pakeisti, kad kuo ma-
žiau pažeidus ten besilisinčių mūsų senolių kapus.

Ir štai dabar jau galėsime drąsiai prieš visą pasaulį
pasididžiuoti, turėdami tikrai lietuvišką Vilniaus kated-
rą, sukurtą grynai lietuviško genijaus. Deja, nesuspėjus
užbaigti savo didžiausio ir gražiausio sedevro, jau-
nasis Lietuvos architektūrinis genijus mirė. Tuo tarpu
žlunga Lietuvos - Lenkijos valstybė. Didžiosios Lietu-
vos Kunigaikštijos žemės su pačia Lietuva pakliuva Rusi-
jos Imperijos sudėtin. Laimei, katedros statyba ne-
trukdomai buvo tęsiama iki jos užbaigimo, 1801 metais.
Šį kartą Rusijos caras Lietuvos sostinės šventovei pa-
rodė savo imperatorišką toleranciją. Tokiu būdu Lau-
ryno Stuokos - Gucevičiaus gražuolė katedra su šv. Kazi-
miero ir kitų Lietuvos valdovų bei didikų kapais laimingai
sulaukė 20-jo amžiaus. Per tą 18C metų jinai matė
Napoleono armijas, 1830 ir 1863 metų sukilimus ir abu
didžiuosius pasaulinius karus. Teko jai patirti keletą sun-
kių okupacijų. Pirmojo Didžiojo karo metu vokiečių ka-
karinė valdžia savo karinei pramonei nulupo jos varinį
stogą. Ypač sunkiai Vilnius nukentėjo 2-jo Pasaulinio
karo metu nuo miesto siautusių sunkių gatvės kovų,
tarp besiginančių vokiečių ir puolančios Raudonosios Ar-
mijos. Tačiau, vėl nuostabiai, katedra su savo bran-
giais istoriniais paminklais viduje ir aplinkui, išliko sun-
kliai nepaliesta. Tai dar kartą nematoma stebuklingoji ap-
vaizdos skraistė apsaugojo šią Lietuvos šventovę su bran-
giomis šv. Kazimiero, Vytauto Didžiojo ir kitomis relik-
vijomis.

Laimingai perėjus didžiųjų karų audras, vienok ši
katedra, mūsų tautos pasididžiavimas ir džiaugsmas nu-
nai gyvena vėl dramatiškus laikus... Kaip ir anais
1655 metais, šv. Kazimiero karstas, drauge ir kiti mū-
sų brangiųjų senolių palaikai gyvena neramius laikus.
Jų palaikai neturi ramybės. Dar 1953 m. iš katedros
karališkosios koplyčios šv. Kazimiero sidabrinis karstas
su šventojo palaikais dabartinių šeimininkų tapo iškeldin-
tas į šv. Petro ir Povilo bažnyčią Antakalny. Pretekstas -
katedra reikalinga remonto. Kyla klausimas - kodėl šv.
Kazimiero karstas /jei iš viso jau taip būtinai jį reikėjo
perkeldinti/, nebuvo perkeltas bent į šv. Kazimiero gar-
bei Leono Sapiegos 1604-1615 metais statytą karališkąją
barokinę bažnyčią?

Šis puikus ankstyvojo baroko architektūrinis pamink-
las, su aukštai žėrinčia 1941-1943. architekto J. Muloko
atnaujinta Lietuvos kunigaikščių karūna, stovi šiandieną
visiškai išniekintas... Jame įrengtas - ateizmo muziejus

Pati katedra po 3 metus trukusio kruopštaus remon-
to 1956 m. buvo perduota Vilniaus Dailės Muziejui, kuris
čia atidarė paveikslų galeriją. Čia laikas nuo laiko yra
rengiami klasikinės muzikos koncertai.

Kyla kitas klausimas: argi taip galima elgtis su
tautos švenčiausia, labiausiai gerbiama vieta, kur ilsisi
jos didvyriai, tegul, kad ir pastatas gerai užlaikomas?
Argi taip elgiama su kitų tautų šventovėmis, sakysim-
Krokuvos Vavelio katedra arba, kad ir Maskvos carų
Kremliumi? Aišku - ne! Tai kodėl gi su mūsų Lietu-
vos švenčiausiomis vietomis taip? Kodėl?

J. ANDRIAUS SUDARYTA LIETUVOS ŽEMELAPI
IR IŠLEISTA DEVENIŲ KULTŪROS FONDO, —
KAINA \$ 6.00 plus .65 c. (persiuntimo iš-
laidoms padengti) — GALIMA ĮSIGYTI
SIUNČIANT UŽSAKYMUS ŠIUO ADRESU:

DEVENIŲ KULTŪRINIS FONDAS
P. O. BOX 10782
ST. PETERSBURG, FL 33733

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir išeivijoje/Parinko J.P.-lis.

SKLYPELIŲ GAMINIAI VALSTYBEI

Rietavo gyventojai iš savo privačių sklypelių pardavė valstybei apie 300 tonų pieno ir mėsos, kaip rašoma "Valstiečių laikraestyje".

Toks maisto kiekis buvo parduotas po to, kai paaiškėjo, kad daugiau gyvulių auginti nepajėgiama dėl pašarų stokos. Imta galvoti, ką daryti. Nutarta nusausinti paupį. Dabar toji nusausinta vieta sudaro 50 ha ganyklą, o žolė piaunama 3 kartus per metus.

KAUNO TEATRO SUKAKTIES METAI

Kauno teatras pradėjo šešiasdešimtąjį sezoną. Tai pradžiai buvo suvaidintos H. Sudermano "Joninės", kurios pirmą kartą ten pat profesionalų buvo suvaidintos 1920 m. gruodžio 19 d.

Per tą 60 metų laikotarpį buvo pastatyta apie 400 veikalų, teatre yra vaidinę daugiau kaip 150 aktorių, dirbo apie 20 režisierių.

Dabar teatras repetuoja J. Glinskio dramą "Kingas" ir Grušo dramą "Gintarinė vila" ir jau pastatytas V. Krėvės "Šarūnas". Antrojoje sezono pusėje bus statoma A. Strindbergo "Kreditarius", latvio P. Petersono "Bastardas", V. Petrovo "Švelniai pasakius", vokiečio V. Valentino "Paklydėliai".

Vaikams statomas A. Chrodičiaus "Užmirštos šalies nyktukas".

KAUNAS NEATSILIEKA NUO CHICAGOS

K. Orffo kantata "Carmina Burana" dainavo Kauno valstybinis choras, grojo Filharmoninis orkestras. Pagrindiniai solistai — R. Tamuliuskaitė, A. Domeika ir E. Kaniava.

Į PLAČIAJĄ TĖVYNĘ

gastroluoti pasiūstę iškilię Lietuvos muzikai: varg. B. Vasiliauskas, varg. L. Digrys, varg. N. Dainienė, smuikininkė A. Vainiūnaitė, violončelistas A. Vasiliauskas, smuikininkas R. Katilius. Jie koncertavo Minske, Irkutske, Jerevane, Tbilise, Kijeve, Lvoje, Maskvoje. Grojo daugiausia Vakarų klasikų. Buvo kiek ir M. K. Čiurlionio ir G. Kuprevičiaus kūrinių. (Gerai kad jų nepamiršo. Yra ir kitų gerų lietuvių kompozitorių).

JONIŠKIO KRAŠTOTYRININKŲ RADINYS

Joniškio kraštotyrininkai Svirplių kaime surado tautosakininko, aušrininko ir knygnėsio Mato Slančiausko eilėraščių rinkinį "Mano eilės 1902 m."

Eilėraštyje "Trumpaičiai" (ten jis gimęs) M. Slančiauskas išvardija 40 šio kaimo

vietovardžius: tos apylinkės miškai buvo vadinami Šiemiškės, Cielmiškės, Ievynė; upeliai — Mūša, Sidabra, Skardupys; kalvos — Milžinkapis, Kapmilžiai, Šilėliai.

G. Juozapaitienė "Tiesoje" rašo, kad nykstant kaimams, pertvarkius vietas, greit pamirštami ir jų pavadinimai.

• Vardus galima išlaikyti, kad ir pavadinant naujas gatves, vieškelius ar daugiabučių kompleksus, ar ne?

PIRMOSIOS KREGŽDĖS VIENOJE

Jungtinių Tautų tarptautiniam centrui Vienoje Juozo Mikėno skulptūrinę kompoziciją "Pirmosios kregždės".

J. Mikėnas (1901-1964) tą kompoziciją sukūrė apie 1964 m. Jis buvo laikomas vienu pajėgiausių Lietuvos skulptorių. 1937 m. Paryžiaus parodos Lietuvos, Latvijos ir Estijos paviljonui jis buvo sukūręs dekoratyvinį reljefą ir skulptūrą "Rūpintojėlis" ir už juos gavo parodos didįjį prizą.

1938 m. jo kūrinyje "Senosios Lietuvos karys" buvo pastatytas Vytauto Didžiojo muziejaus bokšte Kaune, bet 1943 m. tą statulą vokiečiai nuėmė ir išvežė metalo laužui.

"TIESOS" SVEČIAI

"Tiesos" redakcijoje svečiavosi grupė teisininkų. Pokalbyje apie teisėtumo nušvietimo laikraštyje klausimus dalyvavo LTSR teisungumo ministras Pranas Kūris, LTSR aukščiausiojo teismo pirmininkas Jonas Misiūnas, LTSR advokatų kolegijos prezidento pirmininkas Kęstutis Lipeika, Teismo ekspertizės mokslinio tyrimo instituto direktoriaus pavaduotojas Pijus Pošiūnas, LTSR prokuroro padėjėjas Bronius Žeberskis.

• Kokia "tiesa", toks ir teisėtumas...

PASTORACIJOS VEIKIA LIETUVOJE

Kauno kunigų seminarijoje, kaip liudiją Lietuvą apilankęs Stockholmo laikraštis, ninkas, dabar mokosi 82 klierikai. Lietuvoje šiemet darbuojasi 711 kunigų, kaip rašoma "Pasaulio Lietuvoje".

GIMĘ TRYNUKAI

Bene linksmiausiai Naujosios metų atšventė duonos gamyklos darbininkų Bronės Česlovo Viliūšių šeima: baigiantis 1980-šiemis, gimė dvi dukros ir sūnus. Vida, Vaida ir Vyta auga žvalūs ir sveiki.

Jaunąją šeimą pasveikino ne tik artimieji, bet ir daugelis šilaliečių. Rajono vykdomasis komitetas Viliūšiams paskyrė naują, su visais patogumais butą.

MAKARONAI SU GRIETINE 1 ir 1/2 puoduko nusausintų, virtų makaronų sudėti į keptuvę indą, vidury padaryti griovelį, supilti į jį 1 puoduką grietinės.

1/2 puoduko tarkuoto sūrio užbarstyti ant viso patiekalo ir kepti tol, kol viskas gražiai paruduoja.

ŽUVIES FILĖ PADAŽE

1 sv. bet kokios žuvies filė, 2/3 puoduko pamidorų, salierų arba asparagų konservuotos sriubos

Sriubą pašildyti, pridėjus 2 šaukštus pieno ir 1/4 šaukštelio "cayenne" prieskonio.

Žuvį sudėti į keptuvę formą ir užpilti nurodytu sriubos mišiniu. Kepti apie 20 minučių.

Valgoma su virtais karštais ryžiais.

ŠRIMPŠAI PADAŽE

1 skiltelė smulkiai piasuoto česnako

1 ir 1/2 šaukšto margarino 1/4 puoduko smulkiai piasuoto žalio arba raudono pipiro

2/3 puoduko duonos trupinių 1 šaukštelis piasutų šviežių petražolių, druskos.

Pipirai, druska ir česnakai pakepinami margarine. Sudėti šrimpsus ir pakaitinti apie 4 minutes, kol jie suminkštėja. /Reikia žiūrėti, kad jie neperkeptų, nes tuomet bus kieti ir sausi/. Išėmus, jų vieton sudėti duonos trupinius su petražolėmis. Viską gerai išmaišyti ir užpilti ant šrimpsų.

KAKAVOS-BANANŲ PYRAGAS

2/3 puoduko pieno 1 šaukštas acto 3/4 puoduko sviesto 1 ir 2/3 puoduko cukraus 2 kiaušiniai 1 ir 1/4 puoduko smulkiai piasutų bananų 1 šaukštelį vanilijos

2 puodukai miltų 3/4 puoduko kakavos miltelių

3/4 šaukštelio druskos 1 ir 1/2 šaukštelio kėlimo miltelių.

Sviestą gerai ištrinti su kiaušiniiais ir cukrum, supilti pieną, sumaišytą su actu. Įdėti bananus ir vaniliją. Įdėti miltus, kakavą, druską ir kėlimo miltelius, viską gerai išsukti. Kepti 350 laipsn. karštumo krosnyje apie 45 min.

OBUOLINIS "ŠIENAS"

200 gr. miltų 2 kiaušiniai 1/2 šaukštelio druskos 1 kg obuolių 100 gr. margarino cinamono ir cukraus pudros

Iš miltų, kiaušinių ir vandens sumirkyti tešlą, iškočioti, sulankstyti ir supiaustyti kaip makaronus. Į formą dėti eilėmis piaustinius ir supiaustus obuolius. Paskutinis sluogsnis turi būti piaustinių. Kepti, kol gražiai paruduos. Prieš valgant, galima pabarstyti cukraus pudra ir cinamonu.

KIAUŠINIŲ SUMUŠTINIAI

4 kiaušiniai, virti be lukštų vandenyje 4 mažos, pusiau perpiautos bandelės 4 uncijos marinuotų palmių šerdžių masės 4 uncijos krabų masės Sosai: 4 kiaušinių tryniai 2 šaukštai citrinos sunkos 1/4 šaukštelio druskos 1/4 šaukštelio "cayenne" prieskonio 1/2 puoduko lydyto sviesto.

Visus sosos daivinius sumaišyti/ mikseriu/ elektriniu maišytuvu.

Ant kiekvienos bandelės uždėti šaukštą palmių šerdžių masės ir šaukštą krabų, uždėti karštą, tik virtą kiaušinių ir užpilti padažu.

(Parinko Nijolė Bagdžiūnienė)

Anelius MARKEVIČIUS

VELNIO TRAMDYTOJA

/tėsinys/

- Ne, ne, taip greit neišleisiu, - paprieštaravo teta. - Ko jau čia skubėt, nedažnai užvažiuoji, pabūk. Ir svečias atskvėps, pailsės. Ana, paimk meškerę, gal žuvį kokią pagausi, sako, dabar kimba. Atsimeni, kiek pernai rudenį pagavai.

Tas aršus Gūžės žvilgsnis, ta saldi tetos kalba Zigmą galutinai įtikino, kad greit neišvažiuos, kad jiedu susiustė ir kad ne tik architektas - dar vyriausias, tik pamykit, o iš tikrųjų perkareis griova - nori čia kuo ilgiau trauktis, bet ir tetulė, velnio boba, kaip ir visos, tam pritaria. O tas žuvų priminimas - "kiek pernai rudenį sugavai" - tai tik noras juo atsikratyti, kad abu galėtų sėdėti, gurkšnoti ir smaksoti vienas į kitą. Jį pagavęs apmaudus pyktis, siekėtelėjo taurelę, vienu mauku išgė-

Jony's Photo Studio
Portretai, Vedybos, Krikštynos, Sukaktuvės mažamečiams, Ivaliūros progos
T. LAURINAITIS
Tel.: 525-8971 2680 FRONTENAC ST MONTREAL, P. Q.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAM
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENA ANTRADIENĮ nuo 11.30 iki 12v. nakties
PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P. Q. Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

JIS TO NEPADARĖ!

Tikybos pamokos metu, mokytojas staiga pertraukė savo pasakojimą apie izraelitų grįžimą į pažadėtąją žemę ir užklausė išdykaujantį Jurgiuką:

- Na, tu, nenuorama, pasakyk man, kas išgriovė Jericho sieną?

- Tikrai ne aš, pone mokytojau, - atsakė kiek išsigandęs Jurgiukas.

Rytojais dieną visa apylinkė žinojo apie tą įvykį klaseje. Susitikusi parduotuvėje Jurgiuko motina, kaimynė ir klausia:

- Ar tiesa, kad tavo Jurgiukas neprisipažino išgriovęs Jericho sienos?

- Jei Jurgiukas sako to nepadarys, tai taip ir yra, nes jis niekada nemeluoja! - užstojo sūnų motina.

Kiek vėliau, vakare, sužinojęs iš žmonos pale šį mažą nutikimą, Jurgiuko tėvas reagavo realiai ir praktiškai:

- Kiek gi ta siena kainuoja? Nenoriu turėti su mokykla jokių ginčų! Verčiau aš už ją užmokėsiu!

PAVĖLUOTAS SVEIKINIMAS

Mažoji Nastutė net apsiašarojo, nusiskųsdama motinai, kad visiškai pamiršo pasiųsti savo gerajai senelei kalėdinį sveikinimą.

Motina ją ramino, kaip galėdama ir patarė atitaisyti tą neapsižiūrėjimą, pasveikinant senele sekandčios šventės proga.

Marijos Dangunė ėmimo arba Žolinės išvakarėse, Nastutė išsiuntė senelei šitokį sveikinimą: "Miela Senele, linkiu Tau iš visos širdies laimingo dangun ėmimo!"

Užrašė: Tadas Gadeikis

rė ir, netares nė žodžio, nuėjo kluono link, kur pastogėje buvo sudėtos jo paties meškerės.

Vos Zigmą nutolo, Gūžė vėl pažvelgė į moterį, atvirai, nesivaržydamas, pažvelgė dėkingai, kad ji tokia sumani. Jam pasirodė, jog moteris pritariamai šypsojosi. Ir nuo tos šypsens jis vėl pasijuto tartum devintame danguje. Vėl nieko daugiau pasaulyje nebuvo, tik ta keirinti šypsena, lyg skatinanti, lyg gundanti, šypsena moters, kuri iš pirmo žvilgsnio jį taip sužavėjo. Jam atrodė, kad visą gyvenimą ieškojo tik jos, vienintėlės, ir tik dabar surado čia, vidury miškų. Pareigos jausmas, kurį stengėsi nuslopinti, dabar nyko, blėso, tačiau vis dėlto, lyg stengdamasi apsidrausti, lyg vildamasis, kad ji dar kartą pritartų jam, atrodo, pasakė: iš tikrųjų tai reikėtų važiuoti... O pats pagalvojo: suspėsiu, velnias negriebs tos daržinės, tokia puiki moteris, negaliu taip staiga vienos palikti... Ji buvo įžvalgi, valstietišškai praktiška, todėl pasakė, atrodo, iš tikrųjų pasakė: ko ten važiuot, aš mačiau tą Vanagienės daržinę - gera daržinė, ko ten dar važiuoti? Tada jis paklausė: o seną remontuoti galima buvo? Ir ji atsakė: galima, bet sena yra sena, o nauja - tai jau nauja. Matau, lyg teisinosi jis, seną pa-remontuoti dar pusė bėdos, nors ten tik keli rąstai likę, o naują be leidimo statyt, ir dar ne gyvenvietė, kas kita. Pirmininkas jau gavo išpėjimą, todėl dabar labai griežtai žiūri į tokias savavališkas statybas. Ta Vanagienė gali turėti nemalonumų. Moteris patylėjo ir vėl tarytum pasakė: man kluono stogą reikėtų perdengt, varva visur, pašaras pūsta. Gūžė pagalvojo, kad ji dabar paprašys šiferio tam stogui apdengti. Bet ji neprašė. Tada jis tarsis pasiūlė: einam, pažiūrėsim, jei reikia, skirsim šiferio. Jiedu kilstelėjo taures ir nuėjo. Vėl, kaip pirma, jis atrodo, paėmė ją už parankės. Ir jam buvo malonu eiti, laikant ją už parankės, aukščiau alkūnės, kur baigiasi kartūninės suknėlės trumpa rankovė.

Kluonui iš tikrųjų reikėjo naujo stogo. Nė kiek neabejodamas tuo, ką sako, jis tartum pažadėjo: jums atveš šiferio, aš tuo pasirūpinsiu, tik stogadengį reikės susirasti. Ji tarsis numojo ranka: stogadengį rasim, ne bėda.

Jie grįžo atgal, jau apsukui, pro klėtelę su jaukiu prieklėčiu. Abu lyg stabtelėjo, lyg ketino prisėsti, bet nesėdo. Čia pat buvo troba, už kelių žingsnių beržas, staliukas. Reikėjo tūn, prie to staliuko, atsistoti, dar išgerti ir užkasti. Tokia jauki vietelė. Bet kažkodėl abu nuėjo į trobą. Kambarys buvo erdvus, baltom grindim, viename gale stovėjo spinta, kitame sofa, staliukas, ant jo - radijas. Bet jis nesidomėjo nei kambariu, nei tuo, kas jam stovi, žiūrėjo tik į ją ir matė tik ją. Abu sustoję vidur kambario, žvelgė vienas į kitą, vyras - įtemptai, net rūščiai, moteris - lyg šypsodamasi, lyg gundydama. Jis apglėbė ją abiem rankom, viena - per pečius ir kaklą, kita - per juosmenį. Ji nesipriešino, lyg laukusi to, priguldo visu kūnu. Bučiavosi ilgai, kol abu ėmė svaigti. Kai atslėjo vienas nuo kito, jis pamatė sofą, tarytum tik dabar pamatė ir nusivėdė ją prie tos sofos. Vėl apglėbė moterį ir vėl ilgai bučiavo jos sodrias lūpas, juto apvalias, nesuvaržytas, dar standžias krūtis, kurios rėmėsi į jo krūtinę. Gulė čia, sušnibždėjo, rodos, sušnibždėjo pusė lūpų, apsvaigęs nuo jos artumo, nuo bučinių. Ji pa-purtė galvą. Kodėl, paklausė, lyg paklausė jis. Tu atvažiavai ir išvažiuosi, o aš vėl liksiu viena, tartum tyliai atsakė moteris.

Jis pašoko nuo sofos išsikeičęs, net supykęs, nes tie jos žodžiai žeidė jo jausmą, ūmai prasišveržęs po daugelio metų. Gūžė ėmė bėgti po kambarį, mostaguoti sa-vo ilgom rankom, šūkauti. Ir kuo garsiau šūkavo, tuo labiau tikėjo kiekvienu savo žodžiu. /bus daugiau/

5 psl.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS, JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ A. A. (ALKOHOLICS ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE., 8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:
LEONUI G.: 366-2548 (NAMU), 489-5391 (DARBO)
JUOZUI S.: 631-6834; HENRIKUI N.: 277-7668;
DAINIUI L.: 768-9696; DONALDUI D.: 661-1733

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

14% už 90 dienų term. ind.
13 1/4% už 6 mėn. term. indėlius
12 1/2% už 1 m. term. indėlius
12% už 3 m. term. indėlius
13% už pensijų ir namų planą
13% speciali taup. sąsk.
10 1/4% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

15% už asm. paskolas

14% už mortgičius

AKTYVAI virš 28 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 Toronto, Ontario M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10 - 3

Antradieniais 10 - 3

Trečiadieniais uždaryta

Ketvirtadieniais 10 - 8

Penktadieniais 10 - 8

Šeštadieniais 9 - 1

Sekmadieniais 9.30 - 1

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius 14%

term. indėlius 6 mėn. 13 1/4%

term. indėlius 1 metų 12 1/2%

term. indėlius 3 metų 12%

pensijų s-tą 13%

taupomąją s-tą 10 1/4%

spec. taup. s-tą 13%

depozitų-čekių s-tą 6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo 15%

mortgičius nuo 14%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

LIETUVIŲ NAMAI

LIETUVIŲ PARAPIJŲ
MOTERŲ DRAUGIJOS
CONCERTAS

LN Karaliaus Mindaugo Menėje KOVO 15 d., sekmdienį, 4 val.p.p. įvyks koncertas, kurio tikslas sukelti pajamas remti okup. Lietuvos kalinių šeimoms.

Dainuos sol. Praurimė Rugienė ir sol. Rimas Strimaitis, akomp. muz. Jonas Gove-

das. Su dailiuoju žodžiu pasirodys AITVARO aktoriai.

LIETUVIŠKOJI
TELEVIZIJOS PROGRAMA

Kiekvienos savaitės ketvirtadienį, 7:30 val.v. iškabinės Graham stoties matysime lietuviškąjį pusvalandį 10-ame kabelyje. Bus rodomos filmos iš lietuvių išeivių kultūrinio gyvenimo.

Viduryje stovi: Ontario Prov. Ministeris Pirmininkas W. DAVIS tarp žurnalistų. I-ąs iš dešinės L.Ž.S.Toronto Skyras p-kas J. KARKA /"NL"/korespondentas/.

ONTARIO PROVINCIJOS
PARLAMENTO RINKIMAI
— KOVO MĖN. 19 d.

Ontario Provincijos Parlamente 19 metų vyriausybėje išbuvo progresyviųjų konservatorių partija. Paskutinius 10 metų Ontario ministras pirmininkas yra P.C. William Davis, opozicijos vadas — liberalas dr. Stuart Smith /jaunas gydytojas/. Kadangi šioje kadencijoje P.C. partija neturi daugumos /51%/, tai LP ir NDP priverstės skelbti naujus rinkimus.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".

ATEIK I LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. — SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVENUE Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v.
SKAMBINKIT: 487-5591

toronto

popietė savoose namuose

A. LUKOŠIUS

TOKIE JAU MES UŽGIMĖM

Vos tikėtai atsibasčius šion "ašarų pakalnėn" ir truputį atsikvėpus, pirmiausiai kaip ir pridera neprityrusiems — pradėjome pilvu šliaužioti. Po to, neilgai trukus išsimaigino, įsidrąsinome, na ir ėmėme keturiomis ropoti. Sekantį ir bene patį didžiausiąjį džiaugsmą apturėjome, kada jau pramokome ant nuosavų gležnų kojyčių pastovėti ir bent kiek pasiskerėti. Stojomės, skerdžiojome, griuvome ir vėl kėlėmės ir, galima sakyti, kad jau žengėme, bet kartą pradėję jau rankų nenuleidome. Beveik visos tos šlapios kūdikystės dienos tokios kritimo ir vėlei pakilimo ceremonijoms tiesiog mirgėte mirgėjo. O kad po to daugiau per ilgai negaišome ir veltui laiko neleidome, aiškiai rodo gausūs mūsų tolimesnio vystimosi bei kūdikiškos veiklos įvairios išdaigos ir pokštai.

Po to, jau neužilgo pramokome ir dar vieno meno, tai yra bėgimo. Dar vėliau, stiprėdami ir brėsdami suradome, supratome ir įsisąmonėme, kad šios svarbios žmogiškosios savybės mums ne tik būtinos, bet ir privalomos, jei tik norime ką nors mandresnio gyvenime pasiekti, ir eiti pagal savo žmogiškąją paskirtį.

Šiandien, jau iš tolimos laiko perspektyvos galime tik spėlioti. Kaip tada viskas galėjo baigtis toje, kad ir miegoje, tėvėlių sodyboje, jeigu sakykime, dar taip jauną ir trapų savo kūdašį nebūtume suspėję išnešti nuo skiedryne besikapstinėjančio ir ko tai užsirūstinusio karingo skiauterėto gaidžio, kažko tai staigiai padūkusios geltonsnapsės išnypti pasinešusios ir mus besivejančios žasies, arba ir patvoriais slenkančio, perkarusio kokio tai palaido šunpalaikio.

Laimingi būdavome sugėbami laiku iš visų tada mūsų tykojusių pavojų pasprukti ir pasislėpti, o ypatingai nuo

šiek tiek už mus didesnių, tačiau kaip žmonės sako — "velnio neštų ir pamestų" kaimynų vaikų.

Nemažai dar tekdavo pabėgioti kada karštomis vasaros dienomis, ir dargi prieš lietų, įvairiausių bimbų prigąsdinta, kantrybės netekusi, uodegas užriususi, pakildavo, susinervuodavo, išgąsčio apimta pradėdavo siausti, dūkti, ir laukais zylioti ganomoji galvijų banda. O kiek patyrimo visame tame bėgimo mene reikdavo parodyti bebėgant ir bešokinėjant per tvoras iš kaimyninio sodo, kada jau būdavo užkluptas piktas ir tokių baikų nepripažįstančio savininko, ir tarytum šunelis gėmas... Galima sakyti, kad šiame pasaulyje visi atsiradome, išsivystėme, išaugome ir subrendome neabejotinai svarbiame skubotumo ir bėgimo ženkle.

Vieni šen, kiti ten, ką nors ar kurnors vis vijomės, gailiojomės, arba patys, kiek beįmanydami, bebėgdami nešėmės. Ir taip nejučiomis palikome tikri bėgimo profesionalai.

Bėgome iš įpratimo, nešėmės iš baimės, arba iš viso tik tokios mados pagauti. Idomiusia, kad net neatsisukdami sprukome nuo mums pasipiršti pristojusių "draugų", kurie net "vyresniaisiais broliais" pasivadino, meilę, brolybę ir lygybę mums skelbdami.

Išibėgę nė ne pajutome, kaip patsidūrėme visai kitame šio svieto pakrastyje. Iš įpratimo ir pagal savo prigimtį, skubame toliau. Tokie jau mes užgimė ir iš to juoktis nevalia. O kad besukėdami kartais ir suklumpame, tai kas čia nuostaba? Argi ne šitaip kadaise šios žemės viešnagė pradėjome?

Tiktai pilvu šliaužioti arba keturiomis ropoti, kaip kartais kaikiuriems dar ir šiandieną pasitaiko, gerbiame mums jau nebepritin-ka...

Progresyvių Konservatorių-PC vyriausybė lietuviams buvo draugiška ir visada rėmė lietuvių darbus. PL Seimui suteikė virš 90.000 dol. pašalpos. Daug lietuvių turi artimus ryšius su PC partijos vadovybe, taipgi nemažas procentas lietuvių už juos balsuoja. Pasakelbti rinkimai kovo 19 d. ir PC tikisi, kad lietuviai parės jį savo balsais.

st.catharines

TINKAMAI PAMINĖJO
VASARIO 16 - tają

Vasario 14 d. 10 val. ryto susirinkus gausiam būriui lietuvių ir Rytų Europos pavergtųjų tautų atstovams, prie miesto Rotušės buvo iškelta Lietuvos vėliava.

Miesto burmistras Roy Adams paskelbė oficialiai Lietuvių Dieną. Jam išvykus, proklamaciją perskaitė vienas iš aldermanų. Kiek ilgesnė kalbą pasakė R. Europos Pavergtųjų Tautų Organizacijos pirmininkas M. Mezes, pabrėždamas, kad Lietuva yra viena iš seniausių valstybių Europoje, kuri jau prieš 700 su viršum metų buvo nepriklausoma. Kalbėjo ukrainiečių atstovas ir

pareiškė viltį, kad Lietuva atgaus nepriklausomybę ir vėl iškels vėliavą Vilniaus mieste.

Sveikinimo žodį tarė ir lenkų atstovas. Šioje ceremonijoje dalyvavo "Ramovės" skyrius su vėliava ir ukrainiečiai. Ceremonijas pravedė dabartinė iškilioji lietuvaite, vilnietė — B. Skrebutėnaitė.

1981 m. vasario 13 d. "The Standard" — St. Catharines dienraštyje, inž. St. Šetkaus parašytas ilgokas straipsnis, buvo patalpintas laišku skyriuje. Jame skaitytajai buvo supažindinti su Sovietų žiauria Lietuvos okupacija ir pabrėžtas faktas, kad Sovietams pradėjus deportuoti lietuvių į Sibirą, lietuviai tam priešinosi ir 40.000 partizanų kovojo prieš okupantus Sovietus.

Kita iškilmingoji dalis įvyko Multiculture Centre, 185 Bunting Rd. Oficialioji dalis prasidėjo 7 val. vak., minėjimą atidarė B-nės pirm. A. Šetikas. Įnešus organizacijų vėliavas, minėjimas pradėtas grojant Kanados himną. Invokaciją perskaitė kun. J. Liauba, OFM. Paskaitą skaitė padėgogė — visuomenininkė K. Mileris iš Hamiltono.

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO

INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ ROSIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA

INSURANCE • Namų — Gyvybės
• Automobilių
• Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Simon's Travel Service

kviečia keliauti kartu!

KELIONĖS I LIETUVĄ

1981 metais

13 dienų su giminėm

VILNIUS-RYGA —	balandžio 30 —	gegužės 14
VILNIUS-RYGA —	gegužės 14 —	gegužės 28
VILNIUS-RYGA —	gegužės 28 —	birželio 11
VILNIUS-RYGA —	birželio 11 —	birželio 25
VILNIUS-RYGA —	liepos 9 —	liepos 23
VILNIUS-RYGA —	liepos 23 —	rugpjūčio 6
VILNIUS-RYGA —	rugpjūčio 6 —	rugpjūčio 20
VILNIUS-RYGA —	rugpjūčio 20 —	rugsėjo 3
VILNIUS-RYGA —	rugsėjo 3 —	rugsėjo 17
VILNIUS-RYGA —	gruodžio 21 —	sausio 4

Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba, taip pat mūsų biuras sutvarko dokumentus, reikalingus išvykimams vizitui. Sudaromos individualios ir grupinės kelionės į visas pasaulio šalis pagal pageidaujama maršrutą bei datą. Smulkesnių informacijų teirautis:

tel. (416) 537-3060 arba 532-8772

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

1981 METU

EKSKURSIJOS I VILNIŲ ir kitus Europos miestus

Išskrenda iš TORONTO ir iš MONTREALIO

1. GEGUŽĖS 12
2. GEGUŽĖS 26
3. BIRŽELIO 17
4. LIEPOS 15
5. RUGPJŪČIO 12
6. RUGSĖJO 2
7. RUGSĖJO 16
8. RUGSĖJO 30

Kiekvienoj ekskursijoje gali pasirinkti 8 dienas arba 2 savaites. Grįžimą galima sutvarkyti individualiai per pageidaujamus miestus ir pageidaujama laikui (nuo 7 iki 60 dienų). 8 dienų ekskursija iš TORONTO kainuos \$1365,00. Gali ir pasikeisti.

Dėl smulkesnių žinių teiraukitės pas VINČĄ BACĖNĄ, ALL SEASONS TRAVEL, 1551 Bloor St. West, Toronto, Ontario M6P 1A5, Tel: (416) 533-3531

Meninę programą išpildė Toronto Vyrų Choras "Aras", vadovaujamas muziko V. Verikailio, akompanuojant muzikui St. Gailevičiui.

Iškilioji lietuvaite B. Skrebutėnaitė buvo pristatyta publikai ir iš buvusios iškiliošios lietuvaite perėmė karūną ir juostą "Miss Lithuania".

Šiuo metu Toronto Lietuvių Vyrų Choras "Aras" vadovaujant muzikui, sol. V. Verikailiui yra tapęs vienas iš stipriausių dainos vieneto Kanadoje.

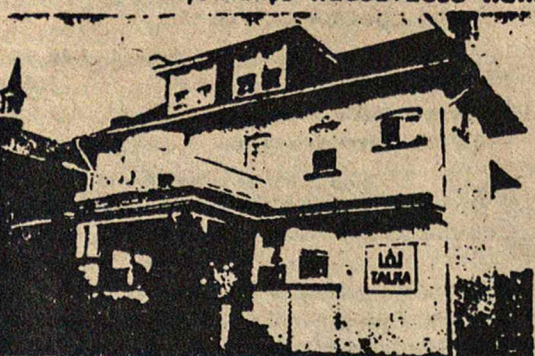
St. Catharines maža kolonija, bet dalyvaujant "Arui", publikos privažiavo iš Wellando, Port Collborne, Hamiltono, Buffalo, Niagara Falls,

ir iš kitur. Nenuostabu, kad programos atlikėjai susilaukė audringų plojimų. Oficialioji dalis buvo baigta Lietuvos Himnu.

St. Catharines miesto burmistrą atstovaudamas vienas iš aldermanų po programos savo sveikinimo kalboje pareiškė, kad ši salė pirmą kartą turi tokį stiprų menininkų vienetą. Taip pat, koncertui pasibaigus, "Aro" administratorius T. Stanulis išreiškė didelį pasitenkinimą už parodytą draugiškumą ir surengtas vaišes.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 63 metų sukaktį švenčiant, buvo renkamos aukos Tautos Fondui, nukelta į 7 psl. ■■■■■/NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
- įsikūręs nuosavose namuose -

**Hamiltono Lietuvių
Kredito Kooperatyvas
"TALKA"**
830 Main Street East
L8M 1K6
telefonas 544-7125

sukopęs virš 15 mil. dol. kapitalą
kviečia

visus lietuvius posinaudoti teikiama paslauga.

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask. 14-15%
santautos	12 3/4%	asmeninės paskolos 16%
term. depoz. 1 m.	12 1/2%	
term. depozitus 3 m.	12%	
reg. pensijų fondo	13%	
90 dienų depozitus	14%	

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių pataravimas.

Darbo valandos: pirmadieniai - ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val.,
penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniai uždaryti.

Per VASARIO 16 minėjimą Hamiltono Vysk. VALANČIAUS MOKYKLOJE
mokiniai iškėlė apylinkės Tautos Fondo pirm-kui Alf. PATAMSIUI sa-
vo surinktas aukas Tėvynės laisvinimo reikalsams. Nuotr: J. Miltenio

st. catharines

atkelta iš 6 psl.
Aukos rinko Jonas Dervaitis. Niekad nebuvo tiek daug surinkta iš St. Catharines mažos lietuvių kolonijos šios šventės progomis - \$756.00. Prieš išsiunčiant šią korespondenciją spaudai, Tautos Fondo atstovas jau buvo surinktas papildomai, viso 856 dolerius.

I Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą buvo atvykę į St. Catharines Kanados Tautos Fondo Atstovybės pirmininkas A. Firavičius. A. Firavičius yra reto darbštumo ir didelio pasišventimo asmenybė, telkiant lėšas pavergtos Lietuvos laisvės kovai. Jo darbas yra kelis kartus sunkesnis kaip darbas fabrike.

Šventės minėjimas buvo baigtas vasario 15 d. 10 val. Vienuolyno šventovėje pamaldomis, organizacijoms dalyvaujant suvėliavomis. Mišias atnašavo už žuvusius dėl Lietuvos laisvės karius, šaulius, partizanus ir Sibiro

tremtinius. Šventei pritaikintą pamokslą pasakė kun. Juvenalis Liauba, OFM.

Pasibaigus pamaldoms, buvo sugiedotas Lietuvos Himnas ir Vienuolyno sodelyje prie kultūrinio paminklo padėtas gėlių krepšys, žuvusiųjų garbei už Lietuvos laisvę. J. Šarapnickas

montreal

DAUGĖJA "SENJORŲ"

Leonui Giriniui-Norvaišai š. m. vasario mėn. 21 d., šeštadienio vakare, Aušros Vartų parapijos salėje buvo suruoštos pagerbtuvės jo 65 m. amžiaus sukakčiai paminėti. Sukaktuvininko svainis / "švogėris" / Juozas Lukoševičius, draugai- Juozas Šiaučius, Augustinas Mylė ir kiti gal ir galėjo planuoti į šias pagerbtuves sutraukti daugiau dalyvių, nes pagerbimas ruoštas ne kokiame privačiaus namo rūsyje, bet bažnyčios salėje. Bet vistiek buvo susirinkęs gražus būrys lietuvių ir labai maloniai, prie Augustino

Pagerbime kalbą Leonas Girinis-Norvaiša. Šalia sėdi žmona Vanda ir sūnus Šarūnas.

Kalvaičio tvarkomos plokštelių muzikos, praleido vakarą.

Oficialiąją pagerbimo dailį pravedė Juozas Šiaučius. Jis apibūdino Leono Girinio - Norvaišos nuveiktus ir tebeveikiamus visuomeninius darbus, lyg ir stipriau pabrėždamas, kad pirmasis ir dabar vėl tebesas Tautos Fondo atstovas Montrealyje,

Nuotr.: R. Šiaučius

NL Spaudos B-vės buvęs ilgametis pirmininkas, šiuo metu vice-pirmininkas, šiais metais KLB-nės Montrealio Apylinkės Valdybos narys bei Lietuvos valstiečių liaudininkų pirmininkas Kanadoje.

Jumoristini, trumpą žodį tarė Vincas Piečaitis, KLB Montrealio A-kės Valdybos p-kas.

Augustinas Mylė savo žo-

Pagerbime kalbą Leonas Girinis-Norvaiša. Šalia sėdi žmona Vanda ir sūnus Šarūnas.

Kalvaičio tvarkomos plokštelių muzikos, praleido vakarą.

Oficialiąją pagerbimo dailį pravedė Juozas Šiaučius. Jis apibūdino Leono Girinio - Norvaišos nuveiktus ir tebeveikiamus visuomeninius darbus, lyg ir stipriau pabrėždamas, kad pirmasis ir dabar vėl tebesas Tautos Fondo atstovas Montrealyje,

Nuotr.: R. Šiaučius

NL Spaudos B-vės buvęs ilgametis pirmininkas, šiuo metu vice-pirmininkas, šiais metais KLB-nės Montrealio Apylinkės Valdybos narys bei Lietuvos valstiečių liaudininkų pirmininkas Kanadoje.

Jumoristini, trumpą žodį tarė Vincas Piečaitis, KLB Montrealio A-kės Valdybos p-kas.

Augustinas Mylė savo žo-

Tėv. Juozas ARANAUSKO, SJ.,
ir visų kitų
JUOZU bei JUZIŲ PAGERBIMO

PIETŪS

ruošiami

š. m. KOVO MĖN. 15 d. 12 val. SEKMADIENI

AUŠROS VARTŲ SALĖJE

PROGRAMOJE: • PIETŪS
• "GINTARĖLIS"
• LOTERIJA

Visi maloniai kviečiami.

BILIETAS - tik \$ 5.00

Rengia: J.Š. K. "NERINGA"

• BAIGIANT RUOŠTĮ ŠIĄ LAIDĄ, GAUTA LIŪDNA ŽINIA:
NETIKĖTAI, STAIGIA, "RŪTOS" KLUBO PARENGIME,
ATLIKDAMAS PROGRAMĄ, MIRĖ ŽINOMAS MONTREALIO VEIKĖJAS - AUGUSTINAS ALIŠAUSKAS.

montreal

MIRUSIEJI

• MILIUS Juozas, 59 m., mirė, palaidotas per Šv. Kazimiero parapiją. Velionis buvo Kanados kariuomenės veteranas.

• GYVIS Pranas, kurį laiką sunkiai sirgęs, 65 m., mirė Palaidotas per AV parapiją. Liko nuliūdę - žmona, duklė ir sūnus. Velionis buvo Kanados kariuomenės veteranas.
Užuoja artimiesiems.

• A.a. Kazimiero VADIŠIAUS atminimui, KANADOS LIETUVIŲ FONDUI Montrealyje suaukota 265 dol.

Dėkojame - KLF
o o o

A.† A. VLADUI PILECKUI mirus,
liūdesio valandoje Velionio žmoną JUZĘ, jos
šeimą, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjau-
čiame ir kartu liūdime -

ALBINA ir MARTYNAS
KRINGELIAI

A † A

VLADUI PILECKUI
mirus,

liūdesyje likusias, žmoną JUZĘ ir dukrą
GRAŽINĄ su šeima širdingai užjaučiame
ir kartu liūdime -

GENĖ ir LEONAS BALAIŠIAI

A.† A. VLADUI PILECKUI

mirus,

jo žmonai, dukrai žentui ir anūkams gilią
užuojauntą reiškia -

ALDCNA ir EDIS BARISAI

A.† A. VLADUI PILECKUI mirus,
žmoną JUZĘ, dukrą GRAŽINĄ, žentą
ir anūkus nuoširdžiai užjaučiame -

CNA, ROMAS ir BENIS
BARISAI

A † A

VLADUI PILECKUI

mirus, liūdesyje likusias, žmoną JUZĘ ir
duką GRAŽINĄ su šeima širdingai užjaučiame
ir kartu liūdime -

ELENA ir PETRAS KLEZAI

dyje prisiminė jūdvių pažintį Lietuvoje, Aukštaitijoje - je, kaip likimas suvedė vėl ir išeivijoje, kartu dalyvaujant keliose organizacijose. Programos vadovas Juozas Šiaučius dar ir daugiau asmenų buvo iššaukęs prie mikrofono, iš kurių gal įdomiausias sveikinimas buvo einančio klebono pareigas kun. J. Aranausko. Jis sveikino Girinį-Laukinio vardu, nes taip vadindavę jo tėviškėje gyvenančius toliau nuo girios. Albertas Norkeliūnas sukaktuvininką sveikino kaip partnerį vieno verslo srityje, pasidžiaugdamas, kad per virš 30 metų pažinties jokios priežastys nesudrumstė jų draugystės. Dar po trumpą sveikinimo žodį tarė Pr. Paukštaitis, K. Sitkauskas ir kt.

Sveikinimus pertraukė karšta vakarienė, kurią paruošė šeimininkė Magdalena Kasperavičienė su padėjėjomis. Taip gi troškuliui numarinti veikė baras, kur pakaitomis aptarnavo A. Žiukas ir B. Kasperavičius.

L. Girinis-Norvaiša padėkos žodyje atidengė paslapties kombinacijas, nes šis pagerbimas buvo mėginant kam, prie kurio ir jis pats su dvidešimke prisidėjęs... Be to, jis manęs, kad niekas dar nežino jį sulaukus pensijos-senjoro amžiaus. Jis

galvojęs, kad atrodas dar gana jaunai, kaip kad ir jaučiasi, tai gal niekas ir nežinos jo amžiaus... Bet kartu ir pasidžiaugė, kad esąs sveikas ir jokios stipresnės ligos neprigriebusios. Žmona Vanda dirbanti ir jį prižiūrinti, kad nepervargtų. Sūnų Šarūną užauginęs lietuviškai gerai kalbančiu ir "ištekintu" į Bostoną, pasidaręs aktyvus lietuviškoje veikloje ir tenai. Šiuo metu - Jaunimo Sąjungos Bostone pirmininkas.

Šarūnas buvo atvykęs į tėvo pagerbimą ir tarė sveikinimo žodį. Jis buvo atvykęs vienas, nes jo žmona Asta šiuo metu nekeliauja, laukiasi šeimos/.

Taipgi apgailestavo, kad jį pagerbiant draugų ruošėjų pastangomis-daroma išimtis, nes esą eilė to amžiaus sulaukusių specialiai nepagerbti. Jis nesijaučiąs ku nors daugiau nusipelnęs lietuviškoje veikloje, kaip daugelis kitų ir gali ma būvę nejučiomis praeiti pro jo šią sukaktį.

Dalyviai iškėlė dovanų-adresą ir auksinę plunksną-parkerį.

Man, kaip vyresniam vienu kitais metais, džiugu, kad vis papildo mano amžininkų eilės, o ypač, kad su Leonu nuo atvykimo į Kanadą, esame draugai.

Pr. Paukštaitis

M. PHILIPPE IZZI
Président

SKAMBINKIT -

**125¢ kelnes
pristatant
ir atsiimant**

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

7661-A-CENTRALE

50 AVENUE, LaSalle 365-7146

495-900 AVENUE,

com/ BAYNE, LaSalle 365-1143

2955 ALLARD,

Ville Imard 766-2667

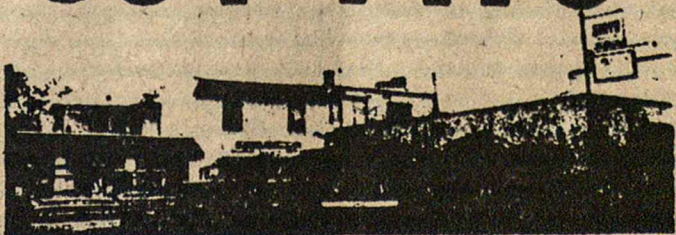

**GUY
RICHARD
ROOFER - COUVREUR**

7725 George LaSalle

Geriausias pataiso ir darbo atlikėjas jums gali būti atpažinamas Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo etika apdijungta ir priimanomomis kainomis. Šaukite kel nurodymus blogas ar kel atpažinti naujus -

364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd.
Chateauguay
Tel: 694-4763

5784 Verdun Av
Verdun, Que.
Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

RENGINIAI AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

KOVO 8 d., 12 val.:

PIETŪS - Aušros Vartų Marijos paveikslų atstatymo Fondui. Rengia- Vilniaus Šaulių Rinktinės Kanadoje moterys.

KOVO 15 d., 12 val.:

PIETŪS - JUOZINĖS

KOVO 21 d., šeštadienį, 2 v. p.p.: - LITO metinis narių SUSIRINKIMAS.

KOVO 22 d., 12 val.:

NIDOS Klubu narių SUSIRINKIMAS

BALANDŽIO mėn. 4-5 d.d.: KAZIUKO MUGĖ - rengia skantai-ės.

BALANDŽIO 25 d. vakare, GINTARO ANSAMBLIO PARENGIMAS

GEGUŽĖS 2 d.: vakare - SPAUDOS BALIUS, rengia "Nepriklausoma Lietuva".

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE:

KOVO mėn. 8 d.:

ŠV. KAZIMIERO ATLAIDAI. Po 11 val. mišių- SKADRĖS, supažindinant jaunimą su viduramžių katedromis Europoje. Kviečiamas visas Montrealio jaunimas.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" SAVAITRAŠTIS

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS - TIK \$ 10. METAMS

Dr. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 866-2063 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que, H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142

● Maj. PAUKŠTAITIS Vaidotas iš Ottawos, neseniai įkėsi Montrealyje, kur priėmė kariuomenės rezervo parodą.

● STAŠKEVIČIUS Arūnas atstovavo Montrealio lietuvių estų nepriklausomybės atstatymo minėjime. Buvo nustebęs, kad tiek nedaug estų Montrealyje ir kad visi jie, nežiūrint to, mini savo šventę.

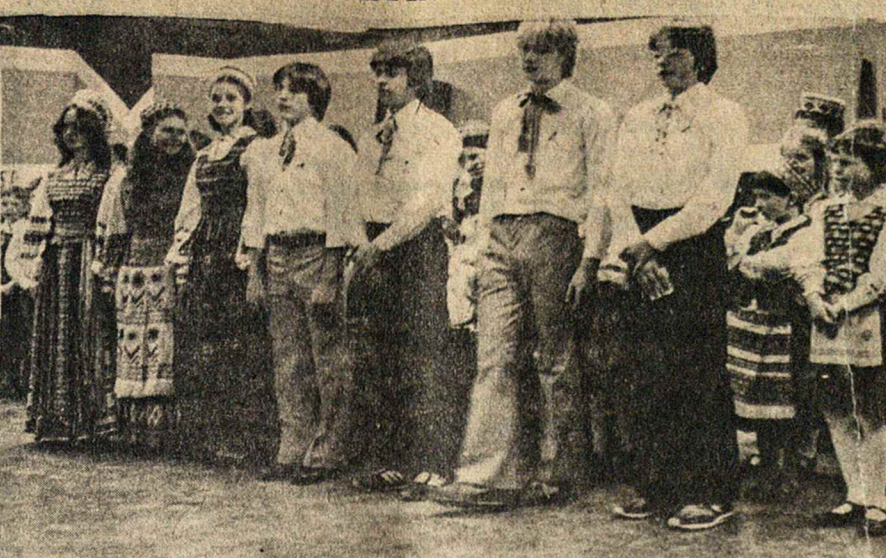
● RUDINSKIENEI RŪTAI, notarei, buvo suruošta puiki staigmena jos uošvės Godos Rudinskienės bute - kūdikio lauktuvis. Įteikta daug gražių ir naudingų dovanų. Dalyvės buvo ir puikiai pavaišintos.

LITUANISTINĖ MOKYKLA MINĖJO VASARIO 16-ĄJĄ
Montrealio Lituanistinė Mokykla minėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 63-iąją sukaktį. Atsilankė ne tik mokinių tėvai ir seneliai, bet ir šeimų draugai. Malonu buvo matyti gausų būrį žmonių, kurie savo atsilankymu parodė, kad Mokykla mūsų lietuviškai bendruomenei yra svarbi ir reikšminga.

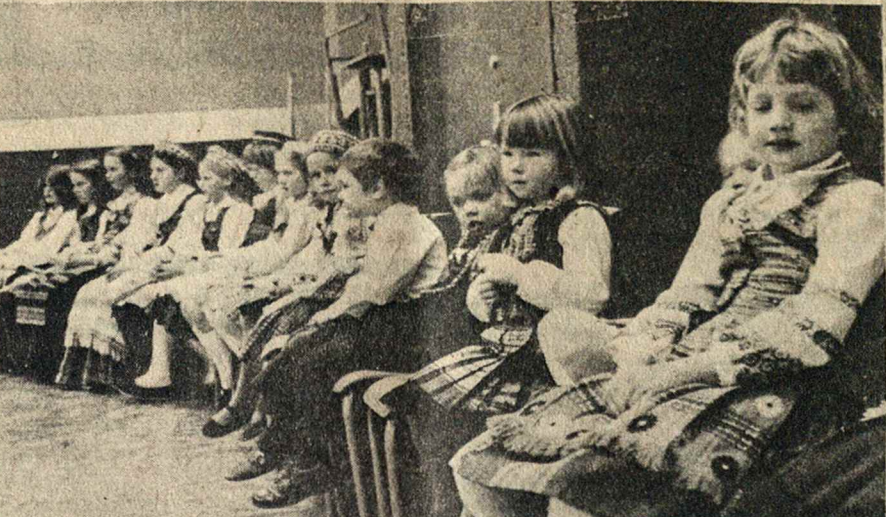
Minėjimą pradėjo Mokyklos vedėja Monika Jonynienė, pakviesdama susikaupimo minute pagerbti žuvusius, tebekovojančius ir kenčiančius už Lietuvos laisvę. Minėjimą pravedė devintojo skyriaus mokinė Vilija Lukoševičiūtė.

Kalbėjo Mokyklos globė-

MONTREALIO LITUANISTINĖ MOKYKLA:

9-tojo skyriaus mokiniai atlieka programą Vasario 16 d. minėjime savo Mokykloje

Jaunieji mokiniai klausosi paskaitos
Abi nuotr.: Julijos Adamonytės

jas Tėv. Aranauskas, kuris visada, kalbėdamas mūsų jauniems, pasidalina įdomiais įvykiais iš savo vaikystės, kurie labai suprantami ir įvertinami mūsų vaikų. Taigi, žmogus lieka žmogumi, vaikas vaiku - nors laikai ir aplinkybės keičiasi.

Labai malonu buvo matyti Montrealio Lietuvių Bendruomenės p-ką Vincą Piečaitį Mokyklos minėjime ir išgirsti jo žodį vaikams. Jame jis aiškino, kam mes visi priklausome, kodėl reikalinga lankyti ir mokytis šioje Mokykloje. Pagrindinis kalbėtojas buvo prof. Arūnas Staškevičius. Jis pats prieš kelio - lik metų baigė šią Mokyklą, dabar dėsto anglų kalbą Quebec'o karinėje kolegijoje. Jis paaiškino mokiniams, kaip jis šalia savo tiesioginių pareigų supažindina kvebekiečius su Lietuva. Jis pabrėžė, kaip nereikia baimintis dėl lietuviškos pavardės, nes ji yra laidas ir turtas tapti sau žmogum.

būti stipria ir įdomia asmenybe.

Meninę dalį atliko Mokyklos mokiniai, kurie visi buvo įjungti į minėjimo programą. Devintojo skyriaus mokiniai papunkčiui deklamavo Pr. Vaičiūčio eilėraštį "Lietuva", šeštas ir septintas skyrius labai vaizdingai deklamavo eilėraščių montažą, sudarytą iš patriotinių J. Maironio, V. Kudirkos ir kitų poetų kūrinių.

A. MacVicar, A. Valka ir R. Otto - antrojo ir trečiojo skyriaus - deklamavo eilėraštį "Vainikai Tėvynei", V. Šmaizienės.

Seselės Teresės paruoštas choras padainavo 5 daineles. Lino Staškevičiaus mokomi mokiniai pašoko tautinius šokius.

Malonu, kad minėjimas praėjo pakilioje ir gražioje nuotaikoje, kad mokiniai pasirodė rūpestingai ir mokytojų pastangos davė labai gražių rezultatų, talkininkaujant tėvams.

Dalyvis

Pakylus susidomėjimui MAŽAJA LIETUVA, jos pažinimui daug padės 5 plačios studijos prof. M. BRAKO paruoštoje 304 psl.

LITHUANIA MINOR

knygoje su 50 žemėlapių. Kaina - \$ 15.00. Kreiptis į knygų platintojus arba šios knygos leidėją: LITHUANIAN RESEARCH INSTITUT INC. 149-31 120 St. So. Ozone Park, NY 11420

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1981

IŠVYKIMO DATOS:

GEGUŽĖS 21, BIRŽELIO 18, LIEPOS 9,

RUGPIŪČIO 6 ir RUGSĖJO 10 d.

14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU IR APRODYMU

- VILNIAUS -

- MASKVOS -

- LENINGRADO -

TAIPGI, MES PARUOŠIAME REIKALINGUS DOKUMENTUS ATSIKVIESTI VIZITUI JŲSŲ GIMINIS IŠ LIETUVOS Į ŠIĄ KRĄSTĄ - KANADĄ.

KELIONĖ Į MIAMI TIK \$ 169. LĖKTUVŲ

Rašyti angliškai:

ADRIA TRAVEL SERVICE

(ADRIA VOYAGE INC.)

4159 St. Lawrence Blvd.,

MONTREAL, P.Q. H2W 1Y7

Tel: (514) 844-5292

ir 844-5662

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamąsias ūkos	6%	Asmenines nuo	15.75%
Taupomąsias ūkos	11%	Nekiln. turto nuo	15.5%
Pensijų planas	13.5%	Čekių kredito	18%
Term. ind. 1 m.	12.5%	Investicines nuo	16.25%

Duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 už taup. ūkos sumas. Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius. 3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ

8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5

Tel: 321-1975

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)
- Taisau ir remeliuuoju
- Siuvu ir perduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE
SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC
H3A 2G6

Tel. 288-9646

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

445 Jean Talon W. Suite 305 Montreal

Tel. 273-9181 Namų: 737-0844

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel. Bus: 482-3460
Res: 366-7041

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus: 722-3545

Res: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komerčio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮŠITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu Leo GURECKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391